

St. Isidorus - Landjuweel krant

6 juni 2017, 4^e jaargang, nummer 1, oplage 17400, uitgebracht ter gelegenheid van het Gelders Landjuweel 2017, het 14^e lustrumjaar van de Gelderse Federatie van Schuttersgilden en Schutterijen St. Hubertus

3
Jubileum Federatie
St. Hubertus

7
Basisscholen
Project Didam

9
Voedselbank
Project

13
Schutterijen en
Landjuwelen

15
Symposium
Naoberen

20
Programma
23, 24 en 25 juni

3 dagen naoberen op Gelders Landjuweel in Oud-Dijk (Didam)

Met vliegende vaandels, slaande trommels en knalende bulderbuksen trekt op zondag 25 juni een kleurrijke stoet van meer dan 3000 schutters naar het feestterrein in Oud-Dijk. Een kleurrijk spektakel vormt het slotstuk van de 3 dagen waarin het 14e lustrum van de Federatie van Gelderse Schutterijen en Schuttersgilden St. Hubertus wordt gevierd. Niet alleen verenigingen uit Gelderland zullen in deze stoet te zien zijn, er zijn ook gildes en schutterijen uit Noord-Brabant, Limburg, Duitsland en Polen te bewonderen.

Al meer dan 4 jaar is schutterij St. Isidorus bezig om dit evenement tot een groot succes te maken. Onder voorzitterschap van Bas Loeters zet de Landjuweel Organisatie Commissie alles op alles om de honderden vrijwilligers goed aan te sturen en het Landjuweel 2017 tot een onvergete-

lijke gebeurtenis te maken. Het thema van dit Landjuweel is 'naoberen', hetgeen betekent dat de schutterij zich nadrukkelijk verbonden weet met de buurt, de gemeenschap waar zij deel van uitmaakt en zich daar ook verantwoordelijk voor voelt. Het Voedselbankproject, waartoe St. Isidorus 3 jaar geleden het initiatief heeft genomen is daar een duidelijk voorbeeld van. Naoberen is ook het thema bij het symposium dat op vrijdagmiddag 23 juni zal worden gehouden.

Naoberen moet ook toekomst hebben en daarom is in samenwerking met de 7 schutterijen van Didam een scholenproject gestart waardoor leerlingen van alle basisscholen kennis kunnen maken met de schutterij. In alle groepen wordt met dit project gewerkt, de leerlingen van de bovenbouw vieren op vrijdag 23 juni een eigen jeugd Landjuweel op het feestterrein.

Kenmerkend voor het Schuttersfeest vieren bij de 7 Didamse verenigingen in de Kring Montferland is dat er naast een schutterskoning ook een ruiterkoning is die zijn/haar titel met het ringsteken weet te behalen. Om dit, binnen de Gelderse Federatie, unieke gebeuren speciaal in de schijnwerpers te zetten is er op zaterdagmiddag 24 juni het ringsteken op verschillende manieren te bewonderen.

Zaterdagavond begint met een spectaculaire openingsshow.

Daarna is er een groots Landjuweelfeest in de feesttent. Op zondag 25 juni zal de al eerdergenoemde kleurrijke optocht worden gehouden. Daarna zullen er verschillende wedstrijden en demonstraties zijn op het feestterrein waarbij de wedstrijd om de titel van Landjuweelkoning de belangrijkste is.

Veel is er te beleven, veel alvast te lezen in deze Landjuweel Krant die naast de verschillende leeswaardige artikelen en het volledige programma van het Gelders Landjuweel ook onze sponsoren de kans geeft zich aan u voor te stellen. Wij hopen veel mensen mee te laten genieten van 3 dagen Gelders Landjuweel in Oud-Dijk. Dit spektakelstuk mag je niet missen!

Zeeuwse ringrijder in actie

Publiekstrekkers 24 en 25 juni op het Gelders Landjuweel

Iedereen in en om Didam kent wel de verschillende wedstrijden die tijdens de jaarlijkse schuttersevenementen gehouden worden.

Dat het ook anders kan zal zaterdag op de naobermiddag getoond gaan worden door een aantal verenigingen buiten de regio. Zo zullen er zaterdag naast de gebruikelijke schietwedstrijden ook het Limburgse en Brabantse schieten gedemonstreerd gaan worden.

Het ringrijden te paard zoals men dat in Zeeland kent zal door de Zeeuwse ringrijders in een doorlopende wedstrijd gedemonstreerd worden op het feestterrein.

Ook zijn er bieleman workshops en spectaculaire shows van het Stihl Timberteam.

Zondag zullen zo'n 50 schuttersverenigingen en gilden hun opwachting maken. U zult ogen en oren tekort komen om al dit fraais te bewonderen. De verenigingen zullen onderlinge wedstrijden aangaan en demonstraties verzorgen.

Verschiede muziek korpsen zullen hun opwachting maken. Voor de kinderen is er ook veel te beleven met een aantal leuke kinderspelen.

Stihl timberteam in actie

Voor meer details zie het programma in deze krant op pagina 20 en 21.

Altijd feest aan tafel.
Voor iedereen.

Reinigingsbedrijf
Gilbert

Sinds 2006 is Reinigingsbedrijf Gilbert actief in Montferland. Gilbert begon als glazenwasserij en heeft sinds 2010 meerdere reinigingsdiensten.
Voor particulieren en bedrijven/winkels.

Reiniging van:

- ramen en kozijnen
- rolluiken binnen- en buitenkant
- windveren en boeiborden
- zonnepanelen
- dakgoten
- serres
- glazen carports

Waarom kiezen voor Reinigingsbedrijf Gilbert?

Duidelijke planning

24 uur voor de werkzaamheden ontvangt u een bericht met een duidelijke planning.

Veelzijdig

Van glazenwassen tot rolluik-reiniging. Sinds kort ook in het bezit van een Osmose reinigingssysteem.

Meer weten over Reinigingsbedrijf Gilbert?

Gilbert Scholten

Telefoon: 06-30037310

Internet: Reinigingsbedrijfgilbert.nl

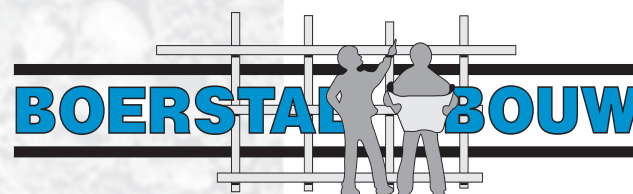
Beter bouwen met
Boerstal Bouw!

De persoonlijke aanpak bij nieuwbouw, onderhoud, restauratie en verbouwen

Boerstal Bouw in Didam heeft een lange staat van dienst in het realiseren van bouwprojecten van groot tot klein. Opvallende woonprojecten, verrassende bouwplannen, efficiënte verbouwingen en degelijk onderhoud. De gedachte achter duurzaam bouwen zit standaard in onze werkwijze en visie op bouwen. We maken gebruik van de beste materialen in combinatie met slimme oplossingen.

Bij Boerstal Bouw werken vakmensen, ambachtslieden en specialisten op ieder gebied in de bouw. Dat is niet alleen handig en noodzakelijk, maar daar zijn we ook trots op. **Kijk op www.boerstalbouw.nl**

Majoraan 7 - Didam - Tel. (0316) 296 510 - info@boerstalbouw.nl - www.boerstalbouw.nl

70 jaar Gelderse schuttersfederatie St. Hubertus

Schuttersvrienden en vriendinnen, Gildebroeders en zusters, dames en heren,

Hartelijk welkom allemaal op ONS landjuweel van Gelderland, want heeft u ooit wel eens een feest meegemaakt wat toekomt aan 63 verenigingen...? Deze 63 verenigingen vormen namelijk de basis van het schutters en gildeleven in Gelderland en dat doen zij al 70 jaar in onderling verband binnen de Gelderse Schuttersfederatie St. Hubertus. Daarom wil ik ook graag mijn welgemeende felicitaties overbrengen aan al die leden... ...al die verenigingen met zoveel aangesloten schutters en gildeleden in Gelderland. Maar ook gaan mij felicitaties uit naar onze beschermheer; de commissaris van de Koning Dhr. Cornielje, de Gilderaad en de ondersteunende commissies van onze federatie met haar vele juryleden en com-

missieleiden. En als laatste maar zeker niet de minste groep, feliciteer ik ons eigen bestuur met dit heugelijke feit dat wij samen dit jubileum mogen vieren.

Zeventig jaar geleden in 1947 kwam het nobele idee om een samenwerking op te zetten tussen alle schutterijen en gilden van Gelderland. Vandaag aan de dag kunnen we niet meer zonder dit samenwerkingsverband. Ik durf dit als voorzitter hard te stellen, want niet alleen het gezegde “samen sta je sterker”, nee.. ik duid ook op het feit dat je “samen meer kunt bereiken”. En dat blijkt wel uit de organisatie die door de loop van de jaren is uitgegroeid tot een echte overkoepelende organisatie.

Samen met de vier schutterskringen van Gelderland zijn we een goedlopende organisatie waar we trots op mogen zijn. Dus mogen we ook wel een feest vieren. Nu vieren schutters wel vaker een feest hoor ik u denken...

Maar waar zou uw dorp of gemeenschap staan als uw schutterij of gilde NIET aanwezig zou zijn. Al eeuwen lang hebben schutterijen ook een maatschappelijke functie. Er zijn vele dorpen in Gelderland waar de schutterij of het gilde een absolute schakel is tussen de mensen onderling. Mensen die elkaar willen ontmoeten, mensen die met elkaar werkzaamheden willen verrichten voor diezelfde gemeenschap, voor jong en oud en natuurlijk ook mensen die met elkaar feest willen vieren. Maar wel een feest dat vol staat van tradities en gebruiken die bij dat dorp horen. Een feest met een betekenis dat soms al wel 100 jaar op dezelfde manier wordt gevierd in zo'n dorp in Gelderland. Tradities die we met elkaar moeten bewaren en bewaken voor de toekomst om

zodoende ook onze jeugd de kern van ons “schutteren” te kunnen blijven meegeven. Onze gastvereniging van dit grandioze evenement, Schutterij St. Isidorus, heeft die taak van een schutterij enorm goed begrepen. Naar voorbeeld van hun patroonheilige, verbouwen zij sinds enkele jaren groenten voor de voedselbank van Montferland en Gelderland. En niet zonder succes. En daarmee hebben zij zich een plaats verworven binnen de gemeenschap die zij willen uitdragen als schutterij. Een prachtig voorbeeld van Naoberen, wat ook het thema is van dit unieke festijn. Klaar staan voor de mensen in je omgeving, klaar staan voor je burens en voor je familie. Weten dat je elkaar nodig hebt. Zeker in een maatschappij anno 2017. Met dit grootse Naoberfeest wat St. Isidorus hier in Oud-Dijk wil laten zien is vriendschap en betrokkenheid de

hoofdmoot van dit geweldige weekend, waar we vele mensen zullen mogen gaan begroeten. Niet alleen van dicht uit de buurt, maar ook vanuit het gehele land. Ik heet daarom dan ook alle gasten, bezoekers en deelnemende verenigingen uit Brabant, Limburg, Gelderland, Duitsland en Polen van harte welkom op dit verjaardagsfeest van onze federatie. Naoberen is niet iets wat zich beperkt tot in je eigen omgeving... Naoberen kun je overal toepassen als je Broederschap, Trouw en Dienstbaarheid maar hoog in het vaandel voert en ik spreek daarom de wens uit dat de schutterijen en gilden nog lang daarin het voorbeeld mogen zijn voor de gemeenschappen waaruit zij voortkomen. Wim Sanders Voorzitter Gelderse Schuttersfederatie St. Hubertus.

Naoberen bij Schutterij St. Isidorus in buurtschap Oud-Dijk tijdens Gelders Landjuweel 2017

Gildebroeders en gildezusters, schuttersvrienden en schuttersvriendinnen,

Het is al weer zeven jaar geleden dat wij als bestuur van schutterij Sint Isidorus ons hebben aangemeld als organisator van het Gelders Landjuweel 2017. Ingegeven door onze echte drijfveer: het bevorderen van de onderlinge band in

Oud-Dijk. Maar ook willen we met onze schutters graag de cultuur en tradities van het schutterswezen uitdragen.

Het samen bedenken en organiseren van zo'n groots evenement door zo'n kleine maar hechte gemeenschap zal ons allen, en onze schutterij in het bijzonder, ten goede komen. Het thema van dit drie-daagse feest, Naoberen, omhelst wat wij ook als Gilde en Schutterij willen uitdragen; een goede buur zijn met het devies van onze federatie in het achterhoofd: Trouw, Dienstbaarheid en Broederschap.

Niet alleen met mooie woorden maar ook met daden proberen we daar invulling aan te geven. Het voedselbankproject is er daar één van.

Wij feliciteren de Gelderse Federatie van Schuttersgilden en Schutterijen met haar 14e lustrum. We bedanken de Federatie en de Kring Montferland voor het in ons gestelde vertrouwen om dit lustrumfeest te mogen organiseren maar bovenal dank aan al

die honderden vrijwilligers die dit feest voor ons allen mogelijk maken. Xaf Hendriksen Voorzitter Schutterij St Isidorus Oud-Dijk

Gebr. **KOK** **AANNEMERSBEDRIJF**

Didam 0316 - 22 67 56

Autobedrijf Felix Loeters
tevens keuringscentrum

- Voor nieuwe en gebruikte auto's
- Eigen carrosserie-spuitinrichting
- Onderhoud van alle merken auto's
- APK-keuring terwijl u wacht
- Erkend kentekenplaten fabrikant
- Airco service

Industriestraat 7
6851 EM Huissen
Tel: 026 - 325 66 47
Fax: 026 - 325 38 44
info@autobedrijfloxeters.nl

**Café
Cafetaria**

Wehlseweg 22, 6941 DL Loil
Tel: 0316226949

- *Voor al uw familiefeestjes tot 60 personen
- *Een smaakvol feest bij u thuis: Salades, Hapjes, Barbecue, Diverse buffetten
- *Een drankje nuttigen in het café
- *Gewoon een lekker patatje halen

Dierenpension

"OUD DIJK"

Liefdevolle opvang van honden en katten

Landeweer 1 Didam
Tel.: 0316 224501
Mobiel: 06 10447 578
www.dierenpensionoudijk.nl

Op afspraak Uw huisdier halen of brengen
Zon- en Feestdagen van 11.00 tot 12:00

Jawiku Partyverhuur

**Tenten & Podia
Tafel , Statafels & Stoelen
Servies , Bestek & Glaswerk
Vloeren , Wanden & kamerschermen
Verlichting , Electra & Truss
Decormaterialen
Koel & Vries apparatuur
Warmhoud & Keuken apparatuur
Koffiezet apparatuur
Garderobe & Evenement artikelen
Biertap & Barren
Marktkramen & Parasols
Toilet & Douchewagens
Groenvoorziening**

**WIJ CREËREN DE JUISTE AMBIANCE
VOOR DE FOTO'S VAN EEN MOOIE DAG**

JAWIKU PARTYVERHUUR

Endepoelstraat 22 • 6942 GL Didam (De Fluun 1)
0316 - 342 344 • jawiku@online.nl

www.jawiku.nl

‘Naoberen’; broederschap, trouw en dienstbaarheid

Schutterij St. Isidorus uit Oud-Dijk organiseert en verzorgt Het Gelders Landjuweel 2017. Dan mag je er van uit gaan dat dit mooie evenement in het laatste weekend van juni er ook weer één wordt om nooit meer te vergeten. Al meerdere jaren steken bestuur en leden van St. Isidorus de handen uit de mouwen om maar liefst 50 schutterijen en gilden te ontvangen die zich van hun beste kant zullen laten zien. Deze kleurrijke gezelschappen zullen demonstraties verzorgen en met elkaar in competitie gaan. En natuurlijk is er de strijd om de titel Landjuweelkoning van de Gelderse Schut-

tersfederatie. Tijdens de Kringdag Montferland in april ben ik benoemd als lid van de Gilde raad van deze Schuttersfederatie; een hele eer!

Naast de verschillende schuttersonderdelen wordt er door St. Isidorus ook veel aandacht besteed aan de eeuwenoude maatschappelijke taken van de schutterijen en gilden. Het Landjuweel 2017 staat in het teken van ‘Naoberen’; broederschap, trouw en dienstbaarheid. Schutterijen en gilden behoren als cultureel erfgoed tot het DNA van onze gemeente Montferland.

Het is daarom een goede zaak dat ook jongeren erbij betrokken blijven en worden. Daarvoor loopt nu een project met Montferlandse scholen, waaraan meer dan 1100 leerlingen deelnemen. Kinderen krijgen zo inzicht in de lokale geschiedenis en worden bewust van doorgaande lijnen tussen verleden,

heden en toekomst. Onder het motto ‘Maatschappelijk Verantwoord Schutteren’ is een project voor de Voedselbank Montferland gestart. Leden en schuttersvrienden stellen grond beschikbaar om groenten en fruit te verbouwen voor eigen ‘naobers’. Via de Voedselbank gaan de producten naar mensen die het nodig hebben en misschien gewoon in de buurt wonen. Twee prachtige initiatieven waaruit blijkt dat de kernwaarden ‘Broederschap’, ‘Trouw’ en ‘Dienstbaarheid’ bij St. Isidorus hoog in het vaandel staan.

Ik wens de organisatoren, deelnemende schutters, sponsors en vooral ook iedereen die komt kijken en genieten op vrijdag, zaterdag en/of zondag veel plezier en vermaak. Prachtig om te ervaren hoe folklore en traditie hand in hand gaan met kameraadschap, gezelligheid en sportiviteit. Montferland op zijn best!

Peter de Baat
Burgemeester van
Montferland

Schuttersboog aan de Dijksestraat in Oud-Dijk (Didam)

Naoberen past goed in het onderlinge schuttersgebeuren in Kring Montferland

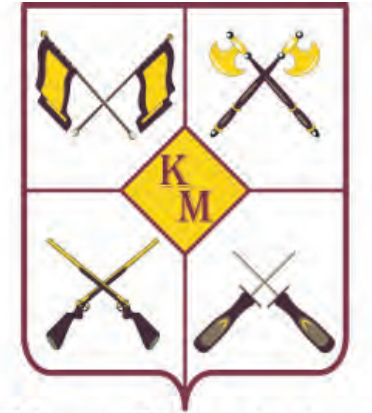
Dit jaar is de Kring Montferland aan de beurt om het lustrumfeest van de Gelderse Schutters Federatie te organiseren. Dit lustrumfeest wordt ook het “Landjuweel van Gelderland” genoemd en wordt deze keer georganiseerd door Schutterij St Isidorus Oud-Dijk, één van de verenigingen van de Kring Montferland.

De Kring Montferland is in 2006 ontstaan uit verenigingen van de oude gemeenten Didam en Bergh waar Nieuw-Wehl zich bij heeft gevoegd en telt op dit moment 14 verenigingen. Volgens de

statuten heeft de Kring tot doel het schutterswezen te bewaren voor het nageslacht, het bewaken van het cultuurhistorisch karakter en de Broederschap tussen de verenigingen te ontwikkelen en verder tot bloei te brengen. Onze kring bestaat uit Schutterijen en Gilden die onderling heel verschillende gebruiken en tradities hebben. Sommige gilden zijn al honderden jaren oud en de meeste schutterijen zijn veel jonger namelijk 70 tot 150 jaar.

Schutterij St Isidorus Oud-Dijk heeft het naoberen tot een speerpunt gemaakt tijdens dit Landjuweel wat heel goed past in het onderling schuttersgebeuren. De uitgangspunten van de schutterijen en gilden zijn het sociale leven te bevorderen en de onderlinge contacten te verstevigen wat weer goed samen gaat met het naoberen. Het onderling helpen en ondersteunen als dat noodzakelijk is, is ook in de schutterswereld een van de belangrijke dingen.

Ieder jaar wordt er door de Kring Montferland een kringdag georganiseerd. Dit is een dag waar de verenigingen onderling strijden om de hoogste eer binnen de kring namelijk het Koningschap.

Kring Montferland

Onze kring heeft als enige kring binnen de Gelderse Schutters Federatie twee koningen namelijk een schutterskoning en een ruiterkoning. De wedstrijd van de schutterskoning wordt afhankelijk van de vereniging die de organisatie heeft beslist op het schieten op een vogel of op lepels. De wedstrijd voor het ringrijden gebeurde vroeger op

een paard maar tegenwoordig op een bak achter een tractor waarbij men probeert zoveel mogelijk ringen van een rek te steken. De verenigingen strijden op meerdere onderdelen zoals het marcheren, defileren, vendelen en er zijn wedstrijden voor bielemannen, majorettes en marketensters. Maar het allerbelangrijkste blijft het gezellig samen zijn en de onderlinge banden aan te halen. Ook wordt er veel gedaan om de jeugd te betrekken bij de verenigingen in de kring. Er wordt gestreden om een jeugdkoning bij het schieten en verder zijn er ook voor de jeugd allerlei wedstrijden tijdens zo’n kringdag.

Voor de onderlinge contacten hebben de verenigingen verschillende mogelijkheden. In Didam hebben we het gezamenlijke schuttersfeest waar de verenigingen elkaar op de zondag treffen en bij andere verenigingen worden tijdens de kermis of het schuttersfeest verenigingen uitge-

nodigd om samen dingen te doen. Ook treffen de verenigingen elkaar tijdens concoursen van de Gelderse Schutters Federatie St Hubertus en op internationaal gebied zijn er het jaarlijkse Euregiotreffen en niet te vergeten het Europees Schutterstreffen een keer in de 3 jaar waar de kring Montferland altijd goed vertegenwoordigd is en waarbij uit onze Kring al een Europees koning en een Europees jeugdprins zijn voortgekomen.

Als Kring Montferland wensen wij de Gelderse Schuttersfederatie St Hubertus een heel mooi lustrumfeest toe en Schutterij St Isidorus heel veel succes met de organisatie van het Landjuweel. Wij hopen op een zeer geslaagd feest waar het naoberen één van de zaken is die goed naar voren komt.

Namens Kring Montferland,
Voorzitter Rein Derksen

Prachtige bruine en witte
scharrel- legkippen

Kippen te koop

De kippen zijn ongeveer 20 weken
oud en beginnen al te leggen.
De kippen zijn volledig af-geënt
en ontwormd

Daarnaast heb ik biologische kippen
met volledige snavel

Voor meer informatie:

Stijn Peters

't Slag 1, Didam
0630150225

Debby's Diervoeders Alles voor uw dieren

Dierenspecialzaak - Hondentrimsalon

Spoorstraat 33 • 6942 EB Didam
Tel.: 0316-220890 • Fax: 0316-220817
E-mail: info@debbydiervoeders.nl
Website: www.debbydiervoeders.nl

LOOMAN

AUTOSCHADEHERSTEL

Arno Looman
06-15533577

Dijksestraat 53a
6942 GB Didam
TEL 0316-226430
loomandidam@hetnet.nl

SPECIALITEITENBAKKERIJ

BRAAM

DIDAM ZEVENAAR
T.0316-221860 T.0316-240008

JEROENREINTJES SPORTS

Maak je sportieve dromen waar!

Looptrainer / Fysiektrainer

T 0031(0)644037030
E jeroenreintjes@gmail.com
I www.jeroenreintjes.com
I www.jeroenreintjessports.nl

**www.schoonheidssalon
didam.online**

**- 20% bon bij Salon The
Finishing Touch Didam
voor hand, voet &
schoonheidsverzorging
tel: 06 20 54 26 51**

Op zoek naar een origineel kunstwerk

of een leuke creatieve workshop ?

www.ineke.vangeemen.com

Colofon:

De St. Isidorus Landjuweel
krant ter gelegenheid van het
14^e lustrum van de Gelderse
Schuttersfederatie St. Huber-
tus is tot stand gekomen door
de tomeloze inzet van de
volgende personen.

PR en Sponsor commissie:

- Leo Gerritsen
- Joris Gieling
- Frans Damen
- Frank Bloem
- Gerard Loeters
- Jos Peters
- Joost Jansen
- Theo Holleman
- Bas Loeters
- Albert van Geemen

Redactie Artikelen:

- Natasja Scheerder
- Ton Banning
- Antonie Zopfi
- Ben Aarsen
- Jos Roemaat
- Bas Loeters
- Xaf Hendriksen

Redactie Advertenties:

- Anke van Geemen
- Albert van Geemen

En natuurlijk alle andere vrijwil-
ligers die zich belangeloos
hebben ingezet voor de tot-
standkoming van deze krant.

Speciale dank gaat uit naar
Peter Bolder de drukker die tips
heeft aangereikt om tot deze
krant te komen.

Datum: 6 juni 2017

Oplage: 17400

Verspreiding: Montferland,
Nieuw Wehl en Oud-Dijk

**Schutterij St. Isidorus
Secretariaat B.J.F. Loeters
Haagweg 5b,
6942GP Didam
Secretaris@oud-dijk.nl**

**VERVANG
OP TIJD UW
INBOUWKOELER
levensmiddelen
blijven langer
goed en bespaart
energiekosten**

**BEZORGEN, INBOUWEN, EN REPAREREN
DOOR ONS DESKUNDIG TEAM**

**"OUDERWETSE" GLOEILAMPEN EN LED/SPAAR-
LAMPEN IN ALLE SOORTEN EN MATEN**

Peters St. Janshof
ServicePartner

Kerkstraat 42 6941 AH Didam
Tel. 0316-221438 info@stjanshof.nl
www.stjanshof.nl

Vrieswijk

*Waar
Passie & Plezier
samenkomen!*

**Rondleidingen
Activiteiten
Vergaderen
Hapje eten en drinken**

Bel of mail: familie Peters
06 - 13919437
info@struisvogelboerderij.nl
www.struisvogelboerderij.nl

Scholenproject laat jeugd kennismaken met schutterijen

door Natasja Scheerder

oud-dijk - Zo'n 1100 leerlingen van zes basisscholen maken deze weken kennis met de schutterij. In aanloop naar het Gelders Landjuweel in Oud-Dijk doen bijna alle schutterijen in de voormalige gemeente Didam mee aan een scholenproject, waarbij ze de kinderen laten kennismaken met diverse schuttersonderdelen.

Schuttersgilde Loil-Vooruit mocht op Koningsdag de eerste leskist in ontvangst nemen. De leskist bevatte alleen een handleiding met aanwijzingen en tips. Verder vult de schutterij de kist zelf met voorwerpen en beeldmateriaal in de eigen kleuren en tradities.

Loil-Vooruit

“Op initiatief van Helmut Scholten hebben we een lesprogramma samengesteld voor de onder-, midden- en bovenbouw”, vertelt president Ap Dieker van schuttersgilde Loil-Vooruit. “In de week voorafgaand aan het Landjuweel houden we een projectweek op de St. Jozefschool in Loil. Anderhalf uur per dag wordt er met diverse

activiteiten aandacht besteed aan de schutterij. Het is voor ons heel belangrijk om de jeugd enthousiast te maken voor de schutterij. Daarmee verbinden we de school en het dorp.”

Zo krijgen de kinderen uitleg over het ontstaan van het schuttersgilde, de betekenis van de koningen en tradities. In de leskist komen schuttersattributen als een trompet, houten geweer, foto's van koningsparen en marsmuziek. Ook maken de leerlingen voorwerpen als een sjerp en kroontjes.

“De leerlingen van groep 7 en 8 gaan koningschieten”, zegt Dieker. “De koning gaat op vrijdagmiddag voorop in de optocht naar Oud-Dijk, waar de Jeugdlandjuweeldag plaats vindt. Voor de andere groepen is er dezelfde dag een schuttersexpositie op school.”

Eendracht en Wilhelmina

De schutterijen De Eendracht en Wilhelmina zochten de samenwerking bij de ontwikkeling van hun lesprogramma. Zij werden gekoppeld aan respectievelijk brede school De Ontdekking en de Albert Schweitzerschool in Didam.

Overhandiging van de leskist in Loil

“In de week van het Landjuweel houden we diverse activiteiten op de scholen”, vertelt Bas Strijbosch, voorzitter van De Eendracht. “Het is mooi dat we op deze manier een platform krijgen om de schutterij te presenteren. Zo proberen we de jeugd tevangen. De Eendracht heeft bijvoorbeeld twee jeugdbielemannen en een paar jeugdvendeliërs. Zij laten zien dat er voor iedereen wel wat te doen is bij de schutterij.”

Start Landjuweel project op basisschool De Toorts

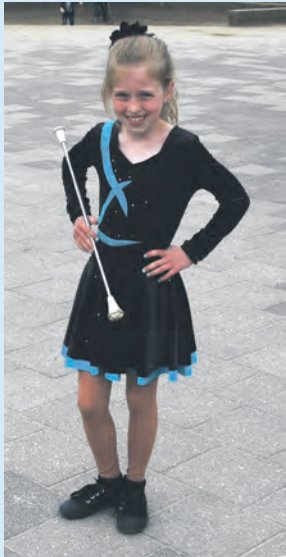
Lieke Roes (8) speelt bijna een jaar de trompet bij drumfanfare St. Martinus en is al anderhalf jaar majorette bij de schutterij. “Ik ben bij de majorettes gegaan omdat je daar mag dansen in mooie pakjes”, zegt ze. “Verder vind ik het leuk dat ik mee mag marcheren en defileren met de schutterij. En het is ook nog eens heel gezellig.” Maar Lieke speelt ook een deuntje mee bij de drumfanfare. “Mijn moeder speelt saxofoon bij St. Martinus. Vorig jaar zag ik op de open dag iemand trompet spelen. Dat vind ik een

mooi instrument en nu speel ik zelf ook mee.”

Noalynn te Wildt (8) is nog niet zo lang majorette bij de schutterij. “Ik heb al wel eens eerder meegedaan, maar toen kreeg ik een pony en moest ik ermee stoppen.” Sinds een half jaar is ze majorette bij St. Martinus Greffelkamp. “Mijn vriendinnen zijn ook bij de majorettes. Ik vind het een leuk sport, vooral het dansen en draaien met de baton. Af en toe doen we mee aan wedstrijden, waarbij we al verschillende prijzen hebben gewonnen. Mijn zus zit ook bij de majorettes en mijn moeder helpt

mee. Papa was laatste bij de kringdag verkeersregelaar.”

Verder tonen zowel Wilhelmina als De Eendracht foto's en filmbeelden op school, om de kinderen iets bij te brengen over de historie van de schutterijen. Ook nemen ze schutterskleding, -vlaggen en -attributen mee en worden de scholen aangekleed alsof het schuttersfeest is.

Strijbosch: “Op maandagmorgen is op de twee scholen de officiële opening van de Landjuweelweek, waarbij het Wilhelmus klinkt en de vlag wordt gehesen. De activiteiten die daarop volgen, moeten uiteindelijk op vrijdag uitmonden in een grote optocht met de kinderen uit de groepen 7 en 8 en hun eigen schutterij naar het Landjuweel-terrein. Hier vindt een mooie afsluiting van de week plaats met diverse schutterswedstrijden.”

Sint Martinus

Schutterij St. Martinus werkt samen met basisschool ‘De Toorts’ aan het Landjuweel project. Op 9 mei heeft daar de officiële start plaats gevonden waar met veel ceremonieel de leskist is overhandigd. Op deze pagina vind u een aantal stukjes van leerlingen op de Toorts die actief zijn bij schutterij St. Martinus.

Niels Lendering (10) is bielemann bij schutterij St. Martinus. Hij kreeg het hakken met de paplepel ingegoten. Vader Henri werd al eens Gelders kampioen bielemannen. “Wij bouwen thuis elk jaar een schuttersboog, waaronder de bielemannen tijdens het schuttersfeest een boomstam doorhakken. Verder ging ik altijd kijken als mijn vader moest hakken. Dat wilde ik ook. Net als hij hoop ik later Gelders kampioen te worden”, vertelt Niels. “In het begin mocht ik alleen meelopen met een nebijltje, maar sinds een

jaartje heb ik een echte biel, een hesje en schoenen met stalen neuzen en mag ik ook hakken.”

Bram Wenting (10) is inmiddels vier jaar vendeliër. Tijdens het schuttersfeest stond hij altijd langs de kant van de weg als de vendeliërs voorbij liepen. “Dat vond ik zo mooi”, weet hij nog. “Toen ik zes was, mocht ik daarom een keer van een bestuurslid van St. Martinus meedraaien bij de vendeliërs. Toen was ik helemaal verkocht en ben ik niet meer weggegaan. Het is vooral leuk om prijzen te winnen met de schutterij. Dat doen we vaak. Maar het is ook gewoon heel gezellig,

omdat je met zijn allen bij elkaar bent.”

ARWE Asbest

Container verhuur & transport
Asbest verwijderen
Sloopwerkzaamheden

06 - 20827254
0314 - 681596

www.arwe-asbest.nl

GARANT

BEVEILIGING

- * Inbraakbeveiliging
- * Brandbeveiliging
- * Camerabeveiliging

www.garantbeveiliging.nl

- * Toegangscontrole
- * Bouwkundige beveiliging
- * Service en onderhoud

**B.V. Bouwonderneming
Zevenaar**

Babberichseweg 56 A Postbus 128
6900 AC Zevenaar tel. (0316) 52 32 50

Koeltechnisch Buro Middelhof

Bedrijfskoeling
Airconditioning

T.W.R. Middelhof
Smallestraat 21
6942 HA Didam
Tel. 0316-224446

Ambachtelijk schepijs

Is & More
VOF

Ijssalon en Chocolaterie

Oranjestraat 12, 6942 BD Didam
TEL: 0614153308
www.ijsenmore.nl

Chocolade workshops
en kinderfeestjes

Chocoladewerk en bonbons
uit eigen atelier

Heerlijk kopje
koffie met wafel

RABEN

Auto Schadeherstel

Bentemmerstraat 1
6942 EZ Didam
Tel: 0316-227763

www.RabenSchadeHerstel.nl

Staarink
Events.nl Dienstverlening.nl

06-25500750 Willibrordusweg 31 6942EL Didam

Te HUUR:

Schutterij St. Isidorus is in het bezit van een grote tent. Deze tent wordt door de vereniging verhuurd.

De tent kan in verschillende afmetingen gezet worden vanaf:

10x10m (100 personen)

tot wel

10x25m (250 personen)

De tent is zowel met houten binnenvloer als ook zonder vloer te huur.

Ook verlichting en zijzeilen met doorzichtige ramen kunnen bijgeleverd worden. Het tentzeil voldoet aan de huidige eisen qua brandveiligheid.

De tent wordt in de regio Montferland zonder bijkomende kosten gezet en weer opgehaald door vrijwilligers van onze vereniging.

Zie de website voor meer info:
tentverhuur.oud-dijk.nl

Voor meer informatie kunt u vrijblijvend contact op nemen met:

Theo Holleman
mobiel: 06-25411609

TentVerhuur@oud-dijk.nl

Maatschappelijk verantwoord Schutteren

- Voedselbankproject St. Isidorus

Schutteren is meer dan alleen feest vieren en bier drinken. Al eeuwenlang hebben schutterijen ook een maatschappelijk functie. De begeleiding van processies, het beheer van algemene gronden en de zorg voor de weduwen en armen behoorden lange tijd, en vaak nog, tot de taken van de schutters. Zo werd na de oogst van het voedsel op de 'gemeinde gronden' een deel van de groenten en het fruit verdeeld onder de armen.

Schutterij St. Isidorus zag in het Landjuweel 2017 een mooie gelegenheid om die eeuwenoude maatschappelijke taken in een nieuw schuttersjasje te steken. Onder het mom van Maatschappelijk Verantwoord Schutteren startte ze in 2015 met een project voor de Voedselbank Montferland. De Voedselbanken bekommen zich, net als de schut-

terijen toen, over de armen en hulpbehoevenden van nu. Dat doen ze door wekelijks voedselpakketten te verstrekken. In deze voedselpakketten ontbreken echter vaak verse groenten en fruit. Daarom hebben we onze leden en schuttersvrienden gevraagd zich in te willen zetten om groenten en fruit te verbouwen voor onze eigen "naobers". Mensen die het nodig hebben en misschien gewoon bij ons in de buurt wonen.

Daarmee zijn we in het zaaiseizoen van 2015 gestart. Zo konden we voor het Landjuweel 2017 drie keer zomergroenten oogsten en twee keer wintergroenten. Juist aan wintergroenten is bij de Voedselbank veel behoefte. Naast mensen die hun grond beschikbaar willen stellen en het telen van de groenten op zich willen nemen, zijn er voor het project ook sponsors nodig. Bedrijven of particulier die onder andere zaaigoed,

bemesting en verpakkingsmateriaal beschikbaar willen stellen.

Het project 'Telen van groenten en fruit voor de Voedselbank Montferland' moet op de zaterdag van het Landjuweel 2017 uitmonden in een culturele manifestatie met maatschappelijk relevantie. Een dag waarop onze kernwaarden 'Broederschap', 'Trouw' en 'Dienstbaarheid' hoog in het vaandel staan.

Ton Banning
Mede initiatiefnemer
Voedselbankproject

Schutterij St. Isidorus toont haar maatschappelijke betrokkenheid

Ongeveer 3 jaar geleden heeft Schutterij St. Isidorus, Oud Dijk, het "voedselbankproject" voor Stichting Voedselbank Montferland opgezet. Daarmee gaf de schutterij wederom uiting aan zijn maatschappelijke betrokkenheid en ook inhoud aan het thema van het Landjuweel 2017; Noaberen. Een groot aantal vrijwilligers, waaronder leden van de schutterij, is vele uren actief in de moestuin om de voedselbank te voorzien van aardappelen en diverse soorten groenten. Ondanks dat de schutterij het project vrijwillig heeft opgezet, is het niet vrijblijvend. Het betekent dus dat men moet kunnen rekenen op de inzet van de vrijwilligers, want er moet op tijd worden gezaaid, gepoot en geoogst. Parochie H. Gabriël heeft

grote waardering voor dit initiatief van Schutterij St. Isidorus.

Helaas is nog een groot aantal inwoners van de gemeente Montferland aangewezen op hulp van de Voedselbank. Het zou dus mooi zijn als zij ook de komende jaren van verse groenten en aardappelen kunnen worden voorzien. Zij hoopt daarom dat een andere schutterij vervolg zal geven aan het moestuinproject.

Margot Zwetsloot-Medze
Vice-voorzitter
bestuur parochie H. Gabriël

Zo maar wat wetenswaardigheden:

- In 2015 waren bij 2238 voedselbankpakketten onze verse groenten toegevoegd, in 2016 waren dat er 2538. Dit aantal hopen we ook dit jaar weer te halen.
- Er hebben tot heden 97 verschillende vrijwilligers daadwerkelijk hun steentje bijgedragen. Daaronder 53 jeugdigen! En ook 4 nieuwkomers uit het Midden-Oosten.
- Al deze mensen waren samen goed voor 2433 uren werk! (stand medio april 2017)

Tot op heden hebben we onder andere geleverd:

- 1950 bloemkolen, 1250 broccoli, 2400 andijvie, 1450 ijsbergsla, 2100 sla, 2700 prei en 2535 boerenkool.
- Daarnaast witte-, rode- en savooiekool, bonen, raapstelen, courgettes, kersen en peren.

www.apdrukwerk.nl

FAMILIEDRUKWERK
HANDELSDRUKWERK
VERENIGINGSDRUKWERK
REKLAMEDRUKWERK
PRINTEN FULL COLOUR

De Els 53 - 6942 TG Didam | 0316-224535 | apbolder@chello.nl

Hubo XL Didam
Lichtenhorststraat 11a
6942 GS Didam
Tel. 0316-221385
www.hubo.nl

Dierenartsenpraktijk Didam

Bergvredestraat 2B
6942 GB Didam
Tel. 0316-221231
Fax. 0316-228457

Openingstijden praktijk 08.30 - 18.00

Behandeling volgens afspraak

Inlooppreekuren ma t/m vr
13.30 - 14.00 en 17.00 - 18.00

KAPSALON COR
WAVERLO 4
6942 RG DIDAM
0316-74 55 75

De beste plek
voor de lekkerste snack!

counter Sanders

Markplein 2 Didam
Telefoon: 0316-223173

JOB PLANET
Sterk in Werk

Bent u op zoek naar een baan?

Bent u op zoek naar werknemers?

Neem dan contact met ons op!

Hoofdkantoor Didam
Kerkstraat 10
6941 AG Didam

Vestiging Amsterdam
Arlandaweg 92
1043 EX Amsterdam

Vestiging Westervoort
Het Vergun 14
6931 KD Westervoort

Tel: 085-0653284
www.job-planet.nl
info@job-planet.nl

ROS
SCHOENEN
uw voetspecialist

SINDS 1899

Stichting Voedselbank Montferland blij met geleverde groenten

Voedselbank Montferland krijgt verse groenten van Schutterij Sint Isidorus! Dat was even wennen. Jarenlang ontvingen we groenten via het centrale depot in Arnhem, via Chris Blij in Groessen en diverse tuinders en particulieren in Montferland. Dat was altijd goed, maar wisselend in hoeveelheden en versheid.

En opeens konden we beschikken over een constante stroom van groenten, ruim in sortering, vers van het land, in passende hoeveelheden, waar nodig gewassen en soms naar wens gesneden. De soorten groenten en aantallen cliënten worden wekelijks kortgesloten met de schutterij en overal kan rekening mee gehouden worden. Als je ergens in het Eldorado kunt bevinden, dan was het nu wel

met de voedselbank. Een prachtig initiatief van Sint Isidorus, die zo de naam van haar patroonheilige eer aan doet. Vooral van belang voor onze cliënten.

Groenten zijn belangrijk in de menusamenstelling van iedere mens en zeker in dat van onze cliënten. Maar in het door ons verstrekte voedselpakket waren groenten een kwetsbaar punt, omdat de houdbaarheid van veel groenten beperkt is en we maar éénmaal per week voedselpakketten uitdelen. Je kunt dan niet van de cliënt verwachten dat hij of zij alle groenten

binnen een of twee dagen consumeert.

Qua hoeveelheid en versheid zijn we daarom, mede namens onze cliënten, ontzettend blij met de leveringen van Sint Isidorus. De geleverde kwaliteit is ook bijzonder. Onze vrijwilligers merken bij het inpakken weleens op: “zo kun je het in de winkel niet kopen”. Petje af voor Schutterij Sint Isidorus. Het zal onze cliënten zwaar vallen als dit ooit ophoudt.

Theo Reuling, voorzitter
Stichting Voedselbank
Montferland

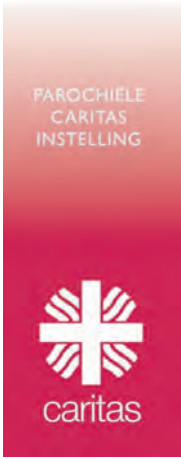
Schutterij St. Isidorus wil speciaal bedanken:

- PCI, Parochie, CDA, Gemeente Montferland voor de financiële steun
- Welkoop voor de materiele steun
- Fam. Gesthuizen voor het leveren van plantgoed, de adviezen alsmede het gereedschap
- Frenk Polman voor de adviezen en het gereedschap
- Fam. Hendriksen en Fam Roemaat voor beschikbaar stellen van de grond
- Alle vrijwilligers die hun handen hebben uitgestoken

Ook PCI draagt voedselbankproject St. Isidorus een warm hart toe

De Parochiële Caritasinstelling (PCI) van de parochie H. Gabriël bekommert zich om mensen die in de problemen zitten.

Waar nodig en mogelijk helpt de PCI met financiële middelen om die nood op te lossen of in ieder geval positief om te buigen. In dit kader was het heel verrassend voor de PCI dat Schutterij Sint Isidorus het initiatief nam om ook op dit terrein actief mee te werken: een groentetuin voor de minderbe-

deelden. Enerzijds een schutterij die nadrukkelijk nieuwe invulling geeft aan het engagement dat ze van oudsher zou moeten hebben met de samenleving. Anderzijds een activiteit die daadwerkelijk mensen in nood ondersteunt en zich qua inzet van de schutterij kenmerkt door langdurigheid, kennis, kunde en volharding.

Juist door dit meerdere jaren, consequent en belangeloos te doen, wekelijks voedsel te leveren voor de armen van onze tijd, onderscheidt dit project zich ten eerste van de vele initiatieven die genomen worden. Daarbij mag ook de uitstraling meetellen die dit project krijgt doordat jeugd, scholen en nieuwkomers in de

gemeente Montferland erbij worden betrokken.

Het was voor de PCI dan ook amper punt van discussie om dit project financieel te ondersteunen. Bij alle tijd en energie die de schutters en andere vrijwilligers hierin investeren, mag het kostenplaatje geen last worden. Met relatief kleine bedragen kunnen zo grote daden verricht worden en met dat resultaat mag de wereld van vandaag iets beter worden dan die gisteren was. Zo kunnen we met vertrouwen naar de wereld van morgen kijken en hopen dat dit initiatief zo lang als nodig een vervolg krijgt.

AARDAPPELEN GROENTE & FRUIT

TUINDERIJ GESTHUIZEN

De Hogenend 85 6942 ND Didam

TEL. 0316-221821 FAX. 0316-531475 tuinderijgesthuizen@upcmail.nl

Vanwege maatschappelijk belang (“Naobers”) iets over hebben voor een ander kunnen wij ons goed vinden in dit project en dragen dit project van schutterij St. Isidorus voor de voedselbank een warm hart

toe. We leveren plantgoed en ze gebruiken diverse soorten gereedschap van ons en geven samen met Frenk Polman advies over het telen, verbouwen en oogsten van de groenten.

Wij wensen de schutterij veel schuttersplezier bij het “Landjuweel”.

Jan en Ria Gesthuizen

Het Eethuys Didam
Hoofdstraat 2
6942 AT DIDAM
Tel. 0316 - 769046

"Onbeperkt Tapas"

Heerlijk onbeperkt genieten van vele kleine gerechtjes
voor een vaste prijs
elke woensdag en donderdag € 25,00 p.p.
vrijdag / zaterdag / zondag €26,95 p.p.

- A la Carte gerechten
- Wisselend 3 gangen menu
- Verschillende all-in arrangementen voor groepen.

't Eethuys Leukste restaurant van Montferland 2014&2015

Bennie Koerntjes
Metaal Recycling Didam

B.W.J. Koerntjes
Voor al u metalen!

/Oud ijzer/ Koper / Messing/ Aluminium/
/Kabels/ Electronica/ Lood/ Zink/ Rvs / enz.
Ook inkoop van vaillant ketels, en andere ketels.

T 0316226298
M 0623487596
maalstoel 8
6940 ZP Didam

MODEHUIS De Lama

Ook op de maandag zijn wij
geopend van

9.00 tot 18.00 uur

Elke maand is er een
stomerijactie.

Kijk hiervoor op onze
internetsite:

www.delamadidam.nl

Spoorstraat 2 6942EC Didam
0316 – 22 13 58

 MIEFRA
brandbeveiliging

Sterk in onderhoud, levering en advies
van uw brandbeveiliging en veiligheidsartikelen

Miefra brandbeveiliging
06-30248359
info@miefrabrandbeveiliging.nl
www.miefrabrandbeveiliging.nl

Sinds 1983
Ten Brundel

Wonen

Slapen

Relaxen

Stofferen

Stationsstraat 2 | Wehl
Telefoon: 0314-681393

www.tenbrundelwonen.nl

*Voor een
compleet
en sfeervol
interieur*

Hagelkruisweg 16
7031 ZG Wehl

**Bouw
Service
Kraaijevanger**

06 - 21483765

06 - 23563291

www.bsk-wehl.nl

Metselwerk, tegelwerk en timmerwerk

Het ontstaan van schuttersgilden en schutterijen

Er zijn schuttersgilden en schutterijen. De verdediging van steden was aanvankelijk toevertrouwd aan de ambachtsgilden, die ieder een deel van de stadsmuur moesten bewaken. Geleidelijk groeide de behoefte aan gespecialiseerde en getrainde manschappen en zo ontstonden in de veertiende en vijftiende eeuw de schuttersgilden. Hun taak was de externe en interne vrede en veiligheid te beschutten en de opdracht daartoe werd verstrekt door feodale heren, aan wie zij in geval van oorlog ter beschikking stonden. Met het oog hierop legden de meeste gilden zich toe op een wapen, zoals hand-, voet- en kruisbogen, pieken en zwaarden; later het 'vuurroer'.

Met de komst van de staande legers in de vijftiende en zestiende eeuw verminderde het belang van de gilden; zij werden in het leger geïntegreerd of leefden voort als 'private verenigingen van sport en vermaak', die aan een parochiekerk waren gelieerd. De schutterijen zijn niet ouder dan 1567. In dat jaar namen zij

Een bekend schilderij van een schutterij is 'De Nachtwacht' van schilder Rembrandt van Rijn die het rond 1640 schilderde.

de politietaken over die de gilden tot dan hadden vervuld. De schutterijen waren onderhorig aan het stadsbestuur en bestonden voornamelijk uit gegoede burgers met een voorliefde voor groepsportretten. Vanaf 1795 ging de eenheidsstaat die Nederland geworden was, zich echter zelf met de ordehandhaving bemoeien. De schutterijen werden omgezet in semi-militaire organisaties, die indien nodig het leger konden bijstaan. Toch overleefde daar een

flink aantal verenigingen. Brabant telt momenteel 170 van zulke verenigingen, Limburg 120, Gelderland 70 en Overijssel 8, die bij elkaar goed zijn voor ongeveer tienduizend manschappen.

In Brabant, Gelderland en Overijssel overheersen de aloude gilden, in Limburg, dat in zijn huidige vorm pas sinds 1839 bij Nederland hoort, de schutterijen. Zowel de gilden als de schutterijen zijn dikwijls vernoemd naar een heilige

met een soldateske achtergrond, zoals Sint Joris, Sint Sebastiaan en Sint Hubertus. Ook beoefenen beide het koningschieten: een houten vogel of een serie blokjes boven op een paal, waarop bij toerbeurt wordt geschoten. Degene die het laatste restje ervan afschiet mag zich een jaarlang koning noemen. Het moderne schutterswezen heeft zijn grootste bloei gekend tijdens de katholieke emancipatie in de tweede helft van de negentiende eeuw. In een latere fase ging het slechter met het schutterswezen omdat andere instan-

ties de bescherming overnamen. Tientallen gilden en schutterijen hebben hierdoor in de twintigste eeuw alsnog het loodje gelegd.

Maar na de Tweede Wereldoorlog ging het ineens weer opwaarts. Een aangezet nationaliteitsbesef zorgde voor een gunstiger klimaat.

Dit zal er ongetwijfeld ook toe bijgedragen hebben dat in 1947 onze Federatie het levenslicht zag.

Ton Banning

Bestuur schutterij St. Isidorus omstreeks 1950

Schutterijen , schuttersgilden en Landjuwelen

In geschriften uit de 13e, 14e en 15e eeuw, die bewaard gebleven zijn in Brabant en België, komt de term 'Landjuweel', 'Landtjuweel' en 'Landjuweel' voor. Het ging toen over schutterijen, schuttersgilden, schutterscompagnieën en schuttersbroedersschappen die eens in de paar jaar (drie tot vijf jaar) bij elkaar kwamen om te demonstreren welke kwaliteiten er binnen hun vereniging aanwezig waren en om onderlinge wedstrijden te houden. Destijds werd op een open plek in het bos of in de buurt van een stad of dorp het

Landjuweel georganiseerd. Er werden vooral wedstrijden in het hand- en voetboogschieten gehouden maar waarschijnlijk zijn later ook andere schuttersonderdelen zoals het vendelen onderdeel geworden van het te houden Landjuweel. Het schieten van de 'Landjuweelkoning' werd ook vast onderdeel van het Landjuweel. Overal in Nederland waren schutterijen en gilden, compagnieën en broedersschappen om haard en goed van elkaar, hun dorp of stad of hun leenheer te beschermen (beschutten) tegen overvallers en

Een aantal vaandels van Didamse schutterijen. Hiermee presenteren de verenigingen zich aan het publiek

rovers. Dat beschutten was geen dagtaak want rovers wisten maar al te goed dat landerijen, en dorpen goed beschermd werden. Daarom was er tijd over om te oefenen, onderling te feesten, maatschappelijke taken uit te voeren en ook om afgevaardigd te worden het grote regionaal gehouden Landjuweel. Een groot schuttersfestival om te demonstreren en te wedijveren maar natuurlijk ook om de onderlinge broederschap te

vieren en te bevestigen. Soms hadden schutterijen bij het beschermen van hun eigen gebied ook hun buurschutterij nodig en moest er samen opgetrokken worden tegen de vijand. Elkaar kennen, op elkaar kunnen rekenen, trouw en dienstbaar zijn aan elkaar waren waarden waar erg aan gehecht werd maar waren tegelijk bittere noodzaak. Behalve de schuttersfestiviteiten die gedurende het jaar gevierd werden binnen de

eigen vereniging, vaak gekoppeld aan een kerkelijke feestdag van een patroonheilige, werden er ook grote regionale bijeenkomsten gehouden die Landjuweel genoemd werden.

Het samengaan van een schutterslandjuweel met cultureel vermaak door plaatselijke toneelspelers en zangers is eigenlijk tot op heden gebruikelijk. In de 19e en 20e eeuw ging het dan vooral over een soort 'bonte avond' samen gesteld en uitgevoerd door de plaatselijke verenigingen. De 'moderne' culturele avonden zijn soms 'verworden' tot het inhuren van bekende artiesten. De avond vóór de Landjuweelzondag moet dan een knalfeest genoemd kunnen worden.

Binnen de Gelderse Federatie wordt er om de vijf jaar een Landjuweel gehouden. Om beurten in een van de Kringen. Recente Landjuwelen werden gehouden in Doornenburg, Haaksbergen, Zevenaar en Nieuw-Dijk. Er worden demonstraties gehouden en in beperkte mate zijn er ook wedstrijden.

Dit jaar is St. Isidorus in Oud-Dijk aan de beurt.

Ton Banning

Gelders Landjuweel 2012 in Doornenburg

BEDRIJVENVERZAMELGEBOUW

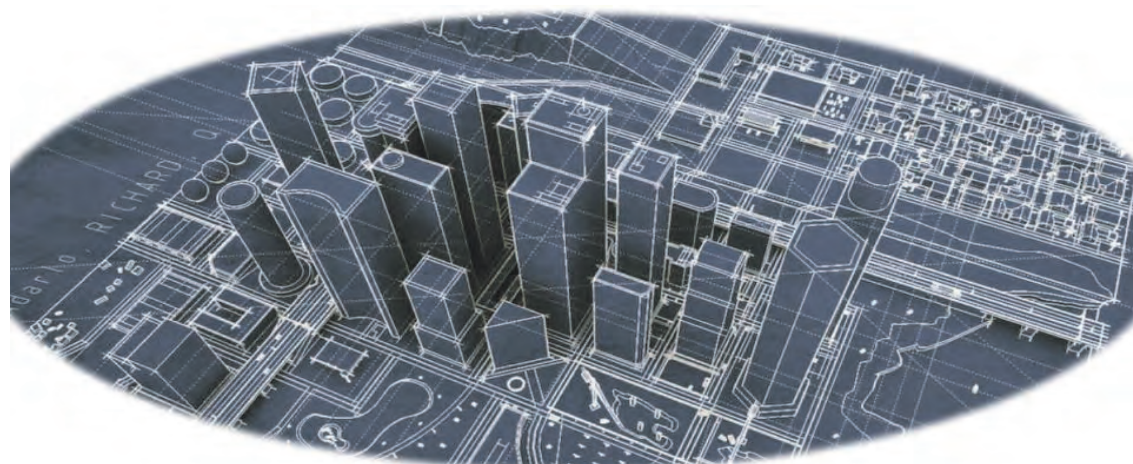
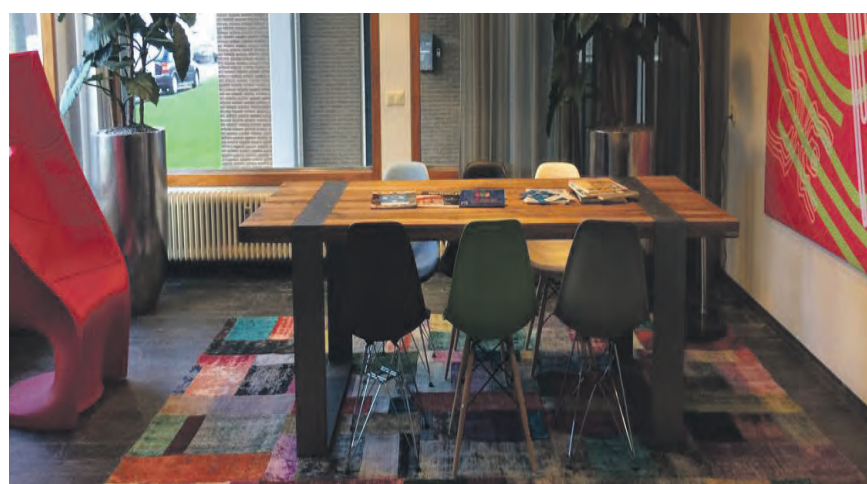
gebouw
21

Volg ons op twitter:
 twitter.com/gebouw21

**IN HET KANTOOR VAN MORGEN
KAN JE VANDAAG AL ZITTEN**

Gebouw21
 Bruningweg 21
 6827 BM Arnhem
info@hetpandvastgoedbeheer.nl

gebouw21

- Beheer van vastgoed
- Administratief- en technisch beheer
- Uitvoeren controles opiumwetgeving

Zie voor meer info: www.hetpandvastgoedbeheer.nl

E. Kruitwagen

tel: 06-42163636

eelke@hetpandvastgoedbeheer.nl

Symposium 23 juni: “Old Dieks Naoberen”

Vanaf het moment, dat Sint Isidorus de organisatie van het Landjuweel 2017 van de Gelderse Federatie kreeg toegewezen, stond vast, dat het iets speciaals zou gaan worden.

Jos Roemaat

Iedere trotse schutter gaat het kriebelen, wanneer je de kans krijgt, in je eigen buurt, voor je eigen leden en medebewoners, zo’n prachtig evenement op poten te zetten. Al snel werd gezocht naar een passend thema. Wat boeit de burgers, de inwoners van Didam aan de schutterij? En wat betekent de schutterij voor de samenleving? Gebaseerd op de oorspronkelijke principes van de schutterij “Trouw, dienstbaarheid en broederschap”, hebben we gezocht naar een vertaling in de hedendaagse ontwikkelingen.

Meer dan schieten, ringsteken, muziek maken en feesten is de schutterij vaak van grote betekenis in de lokale gemeenschappen. “Old Dieks Naoberen” wil zoveel zeggen als: “met elkaar in vanzelfsprekende samenwerking je buurtschap laten leven”. Daarom kent het Landjuweel 2017 een uitgebreid

scholenprogramma en is de zaterdag gericht op actieve deelname van buurtgenoten, in de ruimste zin, om het schutteren te leren kennen. Brabantse en Limburgse schutters doen mee. Zeeuwse ringrijders te paard maken het feest compleet. En we starten op vrijdag 23 juni met een symposium om ons verhaal neer te zetten: “Naoberen in de praktijk”

Met inleidingen en filmpjes werken we met alle aanwezigen het modern naoberen uit. Commissaris van de Koning Dhr. Clemens Cornielje, tevens beschermheer van

Clemens Cornielje

de Gelderse Federatie, zal vanuit de overheidsbril uiteenzetten, wat burgerschap, naoberschap, betekent om maatschappelijke vraagstukken op te lossen. Naober-

schap is niet langer een versleten gebruik uit het verleden, maar een springlevend antwoord op de terugtrekkende overheid en de individualiserende samenleving.

Bart Jan Krouwel, oud directeur bij Triodos en Rabobank, is op veel plekken actief met het stimuleren van initiatieven, waarbij burgers tezamen hun leefomgeving vorm geven. Zo

Bart Jan Krouwel

ook de energiecoöperatie in de gemeente Montferland. Hij zal ingaan op de ontwikkeling bij bedrijven, die steeds vaker het begrip “Maatschappelijk Verantwoord Ondernemen” handen en voeten willen geven. De maatschappij, je naobers, doen er toe. Veel van onze sponsors geven aan, dat dat de reden is om het Landjuweel te steunen.

Linda Commandeur

Waar een buurtschap / naoberschap groot in kan zijn...

Als derde spreekt Linda Commandeur over het thema Naoberschap. Zij is al jaren in de Achterhoek en Overijssel betrokken bij burgerinitiatieven, op zoek naar samenwerking en het heft in eigen hand nemen. Momenteel is zij werkzaam in Groenlo en kan haar voorbeelden van “Naoberschap” uit ervaring schetsen. Naoberschap is geen wetenschappelijke term: het is dagelijkse praktijk.

In onze eigen gemeente zijn diverse voorbeelden, die tijdens het symposium aan de orde komen. digiDIEK en de Kontaktraad in Loil tonen aan, dat de eigen verantwoordelijkheid door de inwoners al lang en succesvol wordt opgepakt. In discussie met de aanwezigen willen wij een antwoord zoeken op de vraag of en hoe

de schutterijen een belangrijk rol kunnen spelen in de lokale samenleving. Met de verbouw van groenten voor de Voedselbank geeft Sint Isidorus het goede voorbeeld. De uitkomsten leggen we voor aan de Gelderse Schuttersfederatie.

En uiteraard staan we stil bij de roots van Sint Isidorus. Deze heilige is tevens beschermheer van de agrariërs. Op ludieke wijze tonen de agrariërs in onze buurt hun moderne invulling van “Naoberen”.

Jos Roemaat
Landjuweel Organisatie
comitee

Zo maar enkele instellingen in de regio die ook het naoberschap een warm hart toe dragen:

**LMB ROES
ZEVENAAR**

**Landbouw Mechanisatie
Tuin & Park Machines**

Oude Steeg 12 ZEVENAAR ☎ 0316 523472 www.roeszevenaar.nl

Naoberen in de dikke Van Dale

Sinds Schutterij St. Isidorus het thema naoberen gekozen heeft voor het Gelders Landjuweel 2017 hoor je de term meer en meer om je heen. De verwachting is dan ook dat in een volgende uitgave van de Dikke Van Dale dit woord opgenomen zal zijn in het woordenboek.

De betekenis zou dan als volgt kunnen worden omschreven:

Naoberen, Naober -

Het invulling geven van Naober plicht, ook wel burenplicht. Het zelfstandig naamwoord Naober, in Twente Noaber gespeld, heeft mede door het schutterswezen een diepere inhoud gekregen. De maatschappelijke taak van de schutters was en is de naasten (broeders) op grond van trouw dienstbaarheid en broederschap, ten dienste te zijn. Dit fenomeen heeft de laatste jaren enorm aan bekendheid gewonnen.

De maatschappelijke ontwikkeling van het naoberen is niet het domein van het schutterswezen alleen. Ook buiten het schutters wezen zie je dat het Naoberen de samenleving kleur geeft. Het gaat bij Naoberen om de betrokkenheid met de directe omgeving anders dan de directe familie band, dus; in de buurt, straat, wijk, buurtschap, kerkdorp, woonplaats, streek, regio In het Duits vertaalt levert het ook een sluitende definitie op: Nachbarschaftshilfe.

Tonnie
DIESVELT

BETER IN VERS

WWW.ZUIVELHANDELDIESVELT.NL

Buurt Kerkwijkweg heeft bouwen boog tot traditie verheven

door Natasja Scheerder

oud-dijk - Het is niet de oudste schuttersboog van Oud-Dijk, maar wel de meest traditionele. Aan de Kerkwijkweg bouwt de buurt al sinds 1979 een boog ter ere van schutterij St. Isidorus. Dat doet ze nog altijd op de ouderwetse manier. “Met houten palen, waar we de takken gewoon tegenaan spijkeren”, zegt Albert van Geemen.

Zijn vader, Willie van Geemen, was in 1979 één van de vier oprichters van de buurtboog. Sindsdien bouwen bijna alle bewoners van de Kerkwijkweg, Heesweg, de Braak,

Hazenpad en Het Slag elk jaar daags voor het schuttersfeest de boog op. “Dat is nog altijd een hele happening”, vindt Albert. “We zijn al jaren de buurt uit, maar doen nog steeds mee.”

Van de oprichters bouwt alleen Geert Jansen nog mee. De groep bestaat verder uit zo’n twintig tot dertig personen. Zij hebben het bouwen van de boog tot traditie verheven. “We kennen geen thema’s, alleen bij een jubileum tuigen we de boog wat meer op. Eens in de twintig jaar schaffen we nieuwe houten palen aan, maar verder verandert er niet zoveel. Het bouwen van

de boog gaat nog steeds op dezelfde manier als toen.” Destijds bestond de buurt uit allemaal boeren, die vanwege hun drukke werkzaamheden niet veel tijd hadden om boog te bouwen. Op woensdag vouwden de vrouwen de roosjes en op donderdag avond haalden de mannen groen. Zaterdag om 14:00 uur gingen de palen de grond in, om 16:00 stond de boog er, en een uur later hingen de roosjes erin. “Zo doen we het nu nog”, lacht Albert. “En na het bouwen drinken we met z’n allen een biertje onder de boog. Het gaat ons vooral om de gezelligheid. Maar ook om de verbroedering in de buurt, waar het hele schuttersgebeuren om te

doen is. Zelfs mensen die al jaren de buurt uit zijn, komen op de zaterdag voor het schuttersfeest even wat drinken. Toen de boog 25 jaar bestond, hebben we alle oud-boogbouwers nog eens uitgenodigd. Samen hebben we er toen een mooi feest van gemaakt.”

Geboorte van de schuttersboog aan de Gruttostraat

door Natasja Scheerder

oud-dijk - De jongste schuttersboog voor St. Isidorus staat aan de Gruttostraat. Vorig jaar bouwde de buurtvereniging hier haar eerste boog met het zeer toepasselijke thema: ‘Geboorte van de boog’.

“De boog is versierd met allerlei attributen die iets te maken hebben met geboorte”, vertelt initiatiefnemer Gerard Rasing. “En onder de boog hebben we natuurlijk beschuit met muisjes uitgedeeld.” Ook in de boog hingen tal van kartonnen beschuitjes met muisjes. Net als de roosjes in

de ‘jongenskleuren’ blauw-wit, niet toevallig ook de kleuren van schutterij St. Isidorus. Bovenop de boog prijkte een grutto. “Hij leek een beetje op een ooievaar”, lacht Gerard. “We wilden nog een luierdoek met een pop in zijn bek hangen, maar dat hebben we uiteindelijk niet gedaan.”

Het idee voor het bouwen van de schuttersboog ontstond in 2015. Een jaar eerder was Gerard door buurman en schutter Jos Peters gevraagd zitting te nemen in de organisatie van het Gelders Landjuweel. “Zo raakte ikzelf betrokken

ken bij St. Isidorus”, zegt Gerard. “Vervolgens hebben we met de straat een keer meegedaan aan de zeskamp van de schutterij. Toen is het idee ontstaan om met de buurt ook eens een boog te bouwen.”

Samen met buurvrouw Evelien Mellendijk pakte hij het plan op. Dit werd tijdens de nieuwjaarsvergadering van de buurtvereniging aan de overige bewoners voorgelegd. “Iedereen was erg enthousiast, waarna we direct een boogcommissie hebben opgezet”, vertelt Evelien. “Het thema was al snel bedacht, maar verder moesten we helemaal op nul beginnen. Slechts een paar burens hadden ervaring met het bouwen van een boog, Maar voor ons was het helemaal nieuw.” Het frame voor de boog kon voor een ‘vriendenprijsje’ van Gerard Loeters worden overgenomen. Maar hoe het met het maken van de roosjes, het halen van het groen en

bouwen van de boog ging, wisten de meesten toen nog niet.

Evelien: “Toch is het ons gelukt. Na maanden van voorbereiding, is de boog uiteindelijk in een week opge-

bouwd.” Ook werd er op de oprit van de burens Alexander en Ilena Gies nog een kleine ballonnenboog met kroontjes geplaatst. Gerard: “Alexander was het jaar ervoor koning, kringkoning en keizer geworden. Daar konden we natuurlijk niet aan voorbijgaan.” Verder was de hele straat versierd met blauw-witte vlaggen. “Iedereen heeft zijn steentje bijgedragen. Zowel jong als oud heeft meegeholpen. Met z’n allen hebben we in aanloop naar het schuttersfeest een fantastische week gehad, die ook goed was voor de saamhorigheid in de buurt. Dus bouwen we dit jaar opnieuw een boog. De eerste vergadering hebben we al gehad.”

Rentema

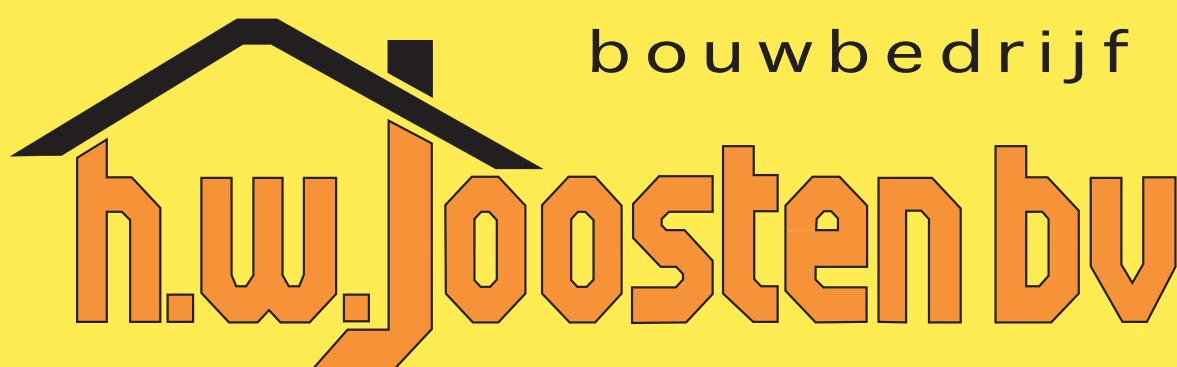
Adviesbureau Installatietechniek

Rekent Tekent en Calculeert voor u

Bieslook 4b 6942 SG DIDAM tel: 0316-227203 e-mail: info@rentema.com internet: www.rentema.com

Bouw samen met Joosten

- Nieuwbouw
- Verbouw
- Onderhoud

Celsiusstraat 3 - 6902 PV Zevenaar - Telefoon (0316) 34 44 54
info@bouwbedrijfjoosten.nl - www.bouwbedrijfjoosten.nl

Autobedrijf
TONNIE RASING

James Wattstraat 16a
6902 PR Zevenaar

Dank. Dank. Dank.

Geweldig dat zoveel bedrijven en personen, geraakt door het thema Naoberen, het landjuweel 2017 financieel hebben gesteund. Sommigen geraakt omdat wij zoveel jeugd hebben bereikt met het scholen project, anderen geraakt door het voedselbank-project, weer anderen geraakt door het enthousiasme waarmee een grote groep vrijwilligers een groot Naoberfeest willen organiseren ter ere van het Gelders Landjuweel!

Xaf Hendriksen, Voorzitter Schutterij St. Isidorus

Hoofdsponsors:

De Club van 100:

- Vermeulen Reinigingstechniek
- Autobedrijf Rutjes
- Piet van Lieshout
- Joseph Wolbrink
- Agruniek/Rijnvallei
- Stadsbrouwerij De Borghman
- Glazko
- Wilma Nails & Feet
- Carlo Verhulsdonk
- Jos Roemaat
- Jan Loeters
- Antonie Zopfi
- Geert Kraayvanger
- Gevelrepair
- Alexander Gies
- Werner Kaal

Landjuweel Sponsors

De Club van 250:

- Autobedrijf Tonnie Rasing
- Dynamic Web Marketing
- Fysio&Kinderfysio Leve-Schoot
- Frenk Polman
- Mandaat Diensten
- KW Peters Handelsonderneming
- Poelier-Erierhandel Gerard Loeters
- Derksen Pallets
- Xaf Hendriksen
- Berendsen van Geemen
- Agrarische Naobers

Programma Gelders

Vrijdag 23 juni

11.30 – 14.00	Jeugd Landjuweel
11:30	Officiële opening Jeugd Landjuweel
12:15	Wedstrijden - kinderprogramma
13:45	Prijsuitreiking en sluiting
14:30	Inloop Symposium Naoberen in de Praktijk
15:00	Start Symposium Naoberen in de Praktijk
16:30	Netwerk borrel
17:00	Einde Symposium Naoberen in de Praktijk

Zaterdag 24 juni

12:00	Start Naobermiddag
Vanaf 12:00	Bieleman workshop met Stihl Timberteam
	Zeeuwse Ringrijders wedstrijden
	Vendel workshop Gelders en Brabants
	Schietwedstrijden Lepels
	Schietwedstrijden Luchtgeweer
	Demostraties Show vendelen
	Demonstratie Exercitie
16:00	Prijsuitreiking en sluiting
17:45	Verzamelen deelnemende verenigingen
18:00	Rondgang en spectaculaire opening
19:30	Naoberfeest met topband Kaliber
	- Gratis entree -

Deelnemende verenigingen:

Schutterij De Eendracht Wehl
Broederschap St. Antoniusgilde
Cloveniers of Schutterye tot Grave
De Eendracht Didam
De Schutterij Gijsbrecht van Aemstel
Gilde St. Antonius-Abt, Nuland
Gilde St. Jan Babberich
Gilde St. Salvator Mundi Nederasselt
Gilde St.-Ant.-Seb.-H.Sacr., Beugen
Groot Gaesbeeker of St. Aechtengilde, Soest
Haaksbergsche Schutterij
K.J.V. Beervelden
Kaliskie Bractwo Strzelców Kurkowych
Onze Lieve Vrouwe Schuts, Elshout
R.K. Schutterij De Heegh
R.K. Schutterij St. Antonius Nieuw Dijk

Schutterij Beek-Ubbergen-Berg en Dal
Schutterij De Eendracht Nw Wehl
Schutterij Eensgezindheid Aerdt
Schutterij EMM Giesbeek
Schutterij EMM Ooy-Zevenaar
Schutterij Onderling Genoegen Duiven
Schutterij St. Martinus Greffelkamp
Schutterij van Amsterdam
Schutterij Wilhelmina Didam
Schuttersgilde Claudius Civilis Pannerden
Schuttersgilde EMM Lobith
Schuttersgilde Excelsior Lobith
Schuttersgilde Loil Vooruit
Schuttersgilde St. Martinus Gaanderen
Schuttersgilde St.-Hubertus Uift
Schuttersgilde Vrede en Vriendschap Herwen

Schuttersvereniging St. Anna Ooy-Zevenaar
Schuttersvereniging Willem Tell Silvolde
Sint Catharina 1480 Gilde Weert
Sint Catharina Stramproy
Sint Jansgilde Beek
Sint Joseph Buchten
Sint-Antonius- Abtgilde, Blitterswijk
Sint-Georgiusgilde, Heumen
Sint-Joris en Sint-Anthoniusgilde, Maashees
Sint-Lambertusgilde, Vessem
Sint-Matthiasgilde, Oploo
Sint-Sebastiaangilde, Borkel
Sint-Servatiusgilde, Lieshout
St. Hubertus-Gilde Keylaer e.V.
t' Zandakker Gilde Sint Jan Venray
Schutterij St. Isidorus Oud-Dijk

Landjuweel 2017

Zondag 25 juni

8:45 – 09:15	Ontvangst verenigingen
09:15	Commandanten bespreking
09:45	Dag opening / Massale Erewijn
10:30	Start defilé en aansluitend grote mars
Vanaf 11:30	Start wedstrijden
	Landjuweel Marathon
	Kinderspelen
	Korpsschieten
	Vendelwedstrijden
	Vendel NBSF
	Tamboers NBSF
	Bazuinblazers NBSF
	Exercitie Demonstraties OLS
	Muziek Demonstraties OLS
	Muziekwedstrijden Buma
	Demonstraties Zwartkruit schutters
13:30	Landjuweel Koningsschieten
17:15	Prijsuitreiking
17:30	Installatie Landjuweelkoning
17:45	Gelderse/Brabantse opmars
18:00	Sluiting Gelders Landjuweel 2017

landjuweel.oud-dijk.nl

facebook.com/landjuweel2017

landjuweel@oud-dijk.nl

Versie 7 juni 2017; Wedstrijdonderdelen en genoemde tijden onder voorbehoud van programma wijzigingen.

Route en Locatie: hoek Ruigenhoek/Scholtenstuk te Oud-Dijk (Didam)

P1 = Parkeerterrein bij evenementenlocatie (vr-za-zo)	Vanaf P2 komt een tijdelijke brug over de sloot
P2 = Groot parkeerterrein (za-zo)	
P3 = Parkeermogelijkheid bussen (alleen op zondag)	*Wedstrijdonderdelen en genoemde tijden onder voorbehoud van programma wijzigingen.

Van Raaij Staalconstructies B.V.
 Bieslook 9-13
 6942 SG Didam
 Telefoon: 0316-221311
 Email: a.raaij@planet.nl
www.vanraaijstaalconstructies.nl

Voor al uw staalconstructies, hekken,
 Trappen enz.

Kemperman Verzekeringen

Beatrixplein 1

7031 AJ WEHL

T 0314 - 68 41 41

E info@kempermanverzekeringen.nl

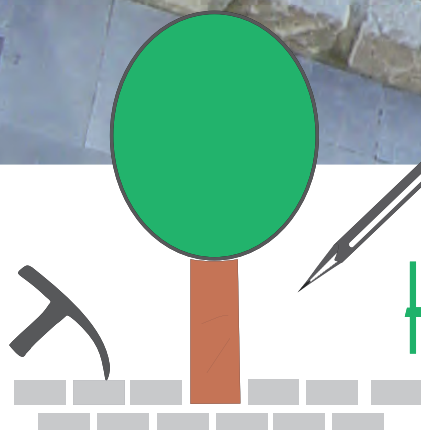
I www.kempermanverzekeringen.nl

Wij zijn uw bank. RegioBank

Zelfstandig Adviseur

| Ontwerp | Aanleg | Onderhoud | Bestrating |

www.goudenhanden.net
 voor meer info & inspiratie

Hoveniersbedrijf gouden handen

Gendringseweg 10, 7045 AV Azewijn

Telefoon 0314-65 24 27 Mobiel 06-22 04 74 15 E-mail info@goudenhanden.net

Pastor Ben Aarsen laat zien dat naobereen een zegen is

De band tussen de schutterijen en de kerk is er een van oudsher. Het opbouwen van een gemeenschap en deze in stand houden is voor zowel kerk als schutterij een opdracht die nooit ophoudt. Pastor Ben Aarsen, priester van de Gabriëlparchie laat zijn licht schijnen op de betekenis van het 'naobereen' voor schutters. Dit alles vanuit de christelijke achtergrond op basis van zijn eigen ervaringen als pastor in een gemeente die gezegend is met meerdere bloeiende schutterijen.

positieve dingen op. Maar we wisten elkaar wel te vinden, en in de buurt waren helpende handen en een luisterend oor altijd dichtbij. Kernwaarden van leven werden ons met de paplepel ingegeven. Vanuit die gemeenschappen groeide de saamhorigheid. Bovendien was geloven zo gek nog niet. De drie begrippen in onze schutterijen sloten en sluiten naadloos aan bij de Boodschap van de gelovige gemeenschap rond Jezus.

BROEDERSCHAP

NAOBEREN.....!!!!????

De vanzelfsprekendheid van er samen iets van te maken, van medestanders, lotgenoten en geloofsgenoten, zijn in deze tijd wel erg naar de achtergrond geschoven. We moeten onszelf weten te redden en ik zoek het zelf wel uit als ik voor ingrijpende gebeurtenissen sta. En ik vier de verjaardag of het jubileum niet, al die drukte....??? Het is een beetje leeg, vind ik. Versta mij goed, ik ga het verleden niet idealiseren, soms wisten we ook teveel van elkaar en riep dat ook lang niet altijd

(zusterschap)

De verbondenheid is belangrijk. We hebben, hoe dan ook, elkaar nodig om onszelf te kunnen zijn en te ontplooiën. Ieder met zijn talent. Dat is in de samenleving zo en dus ook in onze schutterijen. Een goede officier is niks zonder een goede schutter en waar zouden we zijn zonder marktenster die zorgt voor de inwendige mens? Och en zonder gelovigen en oprechte luisteraars kan ik preken wat ik wil, maar blijft het in het luchtledige hangen. Nee, laten we ons niets verbeelden, ik heb jou nodig,

en ik kom voor je op als een broer of een zus. Niks mis mee met broederschap/zusterschap, toch?

DIENTBAARHEID

Je kunt op mij rekenen hoor, het is zo makkelijk gezegd, maar doen is hoofdstuk 2. Ja een feest bouwen we samen en die boog dat is een klus voor onze buurt. Ieder zijn taak en we hoeven niet te zoeken naar een trekker om groen te halen en we gaan een avond samen knutselen om de 300 roosjes te maken, En hoe mooi

dienstbaarheid mogen en moeten we nooit uit het oog verliezen.

TROUW

Een beladen woord. Het is zo gemakkelijk gezegd: "je kunt op mij rekenen". De geschiedenis laat zien dat mensen die bleven staan voor hun idealen en zich niet van de wijs lieten brengen door losse kreten of holle opmerkingen stand houden en de wereld, de samenleving een ander gezicht gaven en geven. Met ups en downs hebben door de jaren heen onze schutterijen die drie idealen gekoesterd en levend gehouden. En in die beschutting bleven we goede naobers, vonden en vinden we steeds momenten waarop we dat laten zien in onze dorpen en steden. Soms heel bescheiden en klein en een andere keer groots en uitbundig.

In de traditie staan we, niet star en onbeweeglijk, nee alle jaren door is er vernieuwd en gegroeid. Zo kunnen we als schutterij de toekomst in, elkaar blijven opzoeken en inspireren. En met die drie kernwoorden hoog in ons vaandel blijven we actueel en hopelijk aanstekelijk en uitnodigend voor de samenle-

ving van morgen. En voor mij heeft het alles te maken van gemeenschap en geloofs-

gemeenschap zijn. Dit Landjuweel mag dan ook een nieuw begin zijn van een stralende toekomst en geïnspireerd naoberschap. Daar mag zegen op rusten:

God almachtige Vader,
Uw Zoon, onze Heer Jezus Christus heeft ons door zijn leven geleerd dat het goed is vriendschap en plezier samen te delen.
Vandaag zijn we samengekomen voor dit Landjuweel. Wij vragen u op voorspraak van de Heilige Hubertus en Isidorus uw zegen voor deze dagen en de tijd die voor ons ligt.
Dat we trouw blijven in broeder- en zusterschap om in dienstbaarheid samen te bouwen aan een samenleving waar ieder mens in vrede en vriendschap kan leven en zo onze aarde tot een veilig huis voor allen wordt.
Laat door ons enthousiasme steeds weer mensen gemotiveerd worden om in onze schutterij(en) een actieve rol te spelen.
Wij vragen het u door Christus onze Heer

Pastor Ben Aarsen

Landelijke spaaractie plastic doppen

Nadat ik ruim 8 maanden op de wachtlijst heb gestaan werd Tyra vorig jaar 6 juni mijn assistentiehond. Tyra is een mooie blonde labrador die vol overtuiging haar werk doet. Je kunt ook merken dat ze het leuk vindt. Ze kan mij helpen met mijn jas uittrekken, sleutels of andere dingen die gevallen zijn oprapen, de voetenplanken van mijn rolstoel omhoog en omlaag doen, deuren openen

en sluiten en ga zo maar door. Hierdoor ben ik zelfstandiger en doordat Tyra dingen voor mij doet kan ik mijn energie sparen voor andere dingen. Het is ook fijn om zelf weer te zorgen. Tyra doet en betekent nog veel meer voor mij maar hopelijk maakt dit stukje al duidelijk hoe waardevol zij is. Uiteraard ben ik iedereen dankbaar die het mogelijk maakt dat er zulke goede hulphonden bestaan! Eigenlijk

is het bijna niet uit te leggen hoeveel een hulphond voor je kan betekenen maar ik kan me bijna niet meer voorstellen hoe het was voordat Tyra hier was. De KNGF heeft een landelijke spaaractie voor plastic doppen. Van de opbrengst worden diverse soorten hulphonden opgeleid. In 2016 konden door de doppenactie 5 hulphonden aan hun opleiding beginnen. Hopelijk kunnen

er in 2017 mede door uw hulp met het sparen van doppen nog meer honden opgeleid worden. Voor informatie kunt u op de site van de KNGF kijken of contact opnemen met mevr. W. Hoving uit Duiven (06-12360820). Alvast heel erg bedankt!

Hoofdgerecht Kip Piri Piri € 9,95

Restaurant Juffrouw Tok Didam is geopend van woensdag tot en met vrijdag vanaf 17.00 uur, zaterdag vanaf 16.00 uur en zondag vanaf 14.30 uur. Wij serveren naast onze specialiteit Kip Piri Piri ook diverse andere gerechten en voor de kinderen hebben wij ook altijd iets leuks in huis.

In ons Partycentrum Boszicht kunnen wij het feest organiseren naar uw persoonlijke wensen. Denk bijvoorbeeld aan een avond lasercombat of een Immortality dinershow. Zie voor meer informatie: www.partycentrumboszicht.nlof bel ons gerust.

Tok of The Town!

Het lekkerste
kiprestaurant
van Nederland!

Restaurant
Juffrouw Tok

Tolweg 9, DIDAM | 0316-221312
WWW.JUFFROUW TOK.NL

Pluimveebedrijf Vonk

Groenestraat 1, Loil

Voor dagelijks verse eieren

tevens verkrijgbaar

Gedroogde pluimvee mest

De ideale voeding voor uw planten en gazon zorgt voor:

langere bloei
betere structuur van de grond
een groen resultaat

Geperst in schone makkelijk te verwerken korrels

Sjaak Koster

Binnen en Buiten |

Beglazing |

Wandafwerking |

Kleuradvisering |

Houtrot reparatie |

Vervangen van ramen
deuren en kozijnen

Dr. Ariensstraat 7
6941 CJ Didam

Tel.: 0316 - 22 67 50
Mob.: 06 52 679 270

info@sjaakkoster.nl
www.sjaakkoster.nl

B.A. LANTERS B.V.

ASSURANTIEN FINANCIERINGEN SPAREN HYPOTHEKEN

Telefoon 0316-221383

E-mail: info@lanterns.nl

Een bezoek waard

Op ons vertrouwde adres: Ludgerusstraat 1, Didam

Of digitaal: www.lanterns.nl

- één aanspreekpunt voor al uw verzekeringen
- altijd de juiste verzekeringen
- gesprekken bij u thuis
- optimale dekking voor uw situatie
- correcte schadeafwikkeling
- service-verhaal bij autoschade

Zeker Verzekerd!

GILSING
herenmode

SPOORSTRAAT 11 :: DIDAM :: TEL 0316 - 29 42 40
WWW.GILSINGHERENMODE.NL

CLOTHING: BLUE INDUSTRY - GABBA - CAVALLARO - NAPOLI - LACOSTE - CAMEL ACTIVE - MEYER - VANGUARD - STATE OF ART - LEDUB SHIRTS
PROFUOMO - CULTURE - PIERRE CARDIN - JUPITER - VAN GILS - ALBERTO - STONES - OLYMP - BAILEYS - CARL GROSS - TRAFFIC - ALAN RED
NEW ZEALAND AUCKLAND - CAVELLO - SCHIESSER - MILESTONE | SHOES: BRAEND - CAMEL ACTIVE SHOES - LACOSTE - HUMBERTO - STATE OF ART

POLA
Installatietechniek

Da's goed geregeld!

Een halve eeuw
passie voor het vak!

T: 0316-524351
W: www.pola.nl

“Zwaait het vaandel voor God, Koning en Vaderland...”

Bij verschillende gelegenheden zijn de vendeliers aanwezig om een vendelhulde te brengen. Het is de hoogste eer die kan worden betoond. Natuurlijk valt deze eer te beurt aan de koningsparen van de schutterij, maar ook de bogenbouwers van de schuttersbogen en jubilarissen van de schutterij wordt deze hulde gebracht. Bij bijzondere gelegenheden zoals een bruiloft of huwelijksjubileum wordt het vaandel eveneens gedraaid om het bruidspaar hulde toe te zwaaien. Een nieuwe, of vertrekkende burgemeester of

pastor wordt ook met vlaggengezwaai binnengehaald of uitgezwaaid. Daarnaast zijn er verschillende wedstrijden zowel in de buitenlucht als indoor waar de kunsten van de vendeliers door een jury worden beoordeeld. Onze eigen schutterij kent 3 verschillende vendelgroepen: de jeugdvendeliers (8- 15 jaar), de seniorenvendeliers (16 jaar en ouder) die op klasieke wijze vendelen en alle slagen staande uitvoeren. Daarnaast zijn er de acrobatische vendeliers die zowel

vlaggen gevraagd en daarmee voor al degenen die het eerbetoon van een vendelhulde wordt gebracht. De vaandels mogen in principe de grond niet raken, ze mogen niet worden besmeurd, laat staan met voeten betreden. Er is echter een uitzondering: zowel de hoogste wereldlijke als geestelijke macht is toegestaan om over de gewijde vaandels te lopen. Voor zowel Koning Willem-Alexander als de bisschop/kardinaal is deze uitzonderlijke eer weggelegd.

Het vaandel wordt gedraaid voor God, Koning en Vaderland, een drieslag die nog eens benadrukt wordt doordat onze vendeliers elke slag 3 x uitvoeren. Niet geheel toevallig zoals bij het maken van een kruisteken (de christelijke groet) Vader, Zoon en heilige Geest worden benoemd. De vendelhulde die na de aankondiging (voor God, Koning en Vaderland) wordt gebracht heeft dan ook de betekenis van een gebed waarin de strijd tussen goed en kwaad wordt

staand, zittend, knielend en liggend hun kunsten vertonen. Met veel spektakel gooien zij hun vaandels bovendien ook nog eens hoog in de lucht.

Het eerbetoon dat door de vendeliers wordt gebracht gebeurt met vaandels die door een pastor zijn gewijd. Gods zegen wordt over de

uitgebeeld. Elke slag heeft daarbij een eigen betekenis. In 1969 heeft Jan Toorians in zijn boek ‘Het vendelzwaaien in de historische schuttersgilden’ de betekenis van het vendelgebed beschreven. (zie kolom)

Vendelen is iets wat in verschillende streken en landen wordt gedaan. Elke regio kent daarbij zijn eigen gebruiken. Tijdens het Landjuweel zullen naast Gelderse schutterijen ook gildes uit Noor-Brabant aanwezig zijn. Het is interessant om even in te zoomen om enkele verschillen tussen Gelderland en Noord-Brabant. Het vendelen in Gelderland gebeurt op de maat van walsmuziek, in Brabant wordt het ritme

bepaald door het slaan op de gildetrom. De Brabantse vaandels hebben een grotere afmeting: 1.80 x 1.80 m dan de Gelderse (1.50 x 1.50 m). Het contragewicht (onder aan de stok) is in Brabant logischerwijs ook groter (om de balans met de grotere en dus zwaardere vlag goed te houden).

Feiten zijn goed om te weten, wat niet in woorden is uit te drukken is het gevoel dat je als kersverse koning meemaakt wanneer vaandel voor jou voor de eerste keer wordt gezwaaid. Die emotie, dat gevoel is een gebed op zich: er is dan een stukje hemel op aarde!

Antonie Zopfi
Oud-vendelier St. Isidorus

Het vendelgebed

Eerste ronde:

1. Het rondzwaaien boven het hoofd betekent: houd je kloek en sterk in de strijd die komen gaat.
2. Als de vlag wordt rond gegooid om de hals betekent dit: weer je geducht al zal dit ook je hoofd moeten kosten.
3. De vlag draait om de lendenen: geef aan dit werk je kracht, je lichaam, desnoods je leven.
4. De vlag draait om de knieën: houd je leden lenig en kunt ook knielen.
5. De vlag draait om de enkels: laat de vlag steeds draaien, maar zorg dat ze schoon en rein blijft, zoals de lelie, het symbool hiervan (de vendelier mag nimmer met het vaandel de grond raken).

Tweede ronde: de vlag begint weer boven het hoofd. Na enkele slagen die een kort gebed vormen, wordt dan de strijd tussen goed en kwaad, tussen God en de duivel uitgebeeld

6. De vlag wordt boven het

- hoofd rond gezwaaid in de hand: patroon van de Gilde, U wil ik verheerlijken en ik wil al het mogelijke doen, want hoog zijt Gij verheven.
7. Als de knop in de hals wordt gelegd en het gezicht schuin opwaarts is gericht: ik zie naar de Hemel, o Heer, want ik wil U verheerlijken.
 8. Nu begint de vlag schuin over de schouder te draaien: de vijand komt.
 9. In machtige slagen wordt de vlag achter de rug doorgehaald: van alle kanten word ik nu aangevallen.
 10. De vlag wordt achter de knieën doorgehaald: de vijand probeert me op de knieën te krijgen.
 11. De vlag draait door de enkels door. De vijand drukt me diep te neer.
 12. De vlag draait nu achter en vervolgens om een been, knie en enkel: maar ik zal me staand houden, als is het maar op een been.
 13. De vlag wordt vast geklemd in de knieholte: ik maak mijn handen vrij en ga voor niets opzij.
 14. De vlag balanceert op de voet: bijna liet ik de vlag

- vallen, maar mijn voet kon haar nog net grijpen.
15. De vendelier treedt over de vlag: de vijand probeert haar af te nemen.
 16. De vendelier treedt over de vlag en werpt haar omhoog: de vijand sloeg bijna de vlag weg, maar ik kon ze nog juist opvangen.

De derde ronde: weer gaat de vlag boven het hoofd: bijna overmoedig staat men in de strijd tegen het kwaad. Maar ook daar wordt de strijd wanhopig, zodat het gebed om hulp tot de patroonheilige begint om dan te eindigen in de overwinning van het GOEDE over het KWADE met de hulp uit de Hemel.

17. Overmoedig gooit de vendelier zijn vlag over het hoofd: nooit zal hij wijken, hoe het ook moge gaan. Ik zal blijven strijden, zolang ik leef.
18. De slagen worden steeds zwaarder en moeilijker, de vlag om de lendenen gezwaaid en weer opgevangen, de strijd wordt nog zwaarder.
19. De vlag wordt rond beide benen gedraaid en opgevan-

- gen, al zwaarder wordt de strijd, ik heb hulp nodig.
20. De vlag draait om ieder been afzonderlijk, de strijd wordt hopeloos, ik val van vermoeidheid haast te neer.
 21. Nu volgt de knieslag, het vendelen wordt een smeekbede. Patroonheilige helpt mij, sta mij bij, ik kan haast niet meer, ik wil mijn leven geven.
 22. De vendelier valt op de knieën, Mijn Heer en mijn God, geef mij Uw zegen en kracht.
 23. Nu staat de vendelier weer rechtop, de vlag wordt op de vuist gelegd, de vlag wordt opgegooid, ten teken der overwinning en van grote

- blijdschap: God en Patroonheilige, met Uw steun heb ik overwonnen.
24. De vlag wordt opgegooid. De strijd heeft gestreden. Het werk is gedaan. De zege is ons.

Wanneer de vendelhulde een dodenherdenking betreft, dan begint bij no.22 de verandering en wordt hieraan toegevoegd: op de knieën zit ik voor U. Maar niet tegen mijn wil, maar Uw wil geschiede, Moge de vlag dan mijn lichaam bedekken, waardoor ik mijn leven geef. Langzaam uitvendelend valt dan de vlag. Daarna volgt het "Wilhelmus".

Hét adres voor tuin & dier

Bij Welkoop hebben we verstand van tuin & dier.
Dat merk je meteen als je onze winkel binnenloopt. Je vindt er
planten en zaden, tuingereedschap, schoenen en kleding voor
werk en vrije tijd, diervoeding en -verzorging en nog veel meer.

Een breed assortiment, eerlijke prijs, deskundig advies
en service die nét een stapje verder gaat.
Onze medewerkers hebben hart voor wat ze doen, en dat zie je.
Ontdek ons assortiment alvast op **welkoop.nl**

Tot snel in onze winkel!

Didam Parallelweg 17

Montferland
hoveniers

*een tuin
op maat*

www.montferlandhoveniers.nl
Didam

Grafimedia Groep

Lichtenhorststraat 35
6942 GS Didam
0316 29 44 26
info@cpgrafimedia.nl

Wehlse Bijenkorf

**Beste schutters bij ons
schiet u altijd raak!**

**2e Pinksterdag
en 25 juni
KOOPZONDAG
12.00-17.00**

5
JAAR
GARANTIE

GECONTROLEERD
Musterring
KWALITEIT

O.a de merken:

Luxaflex

DESSO

HOFSTEDE RAANHUIS

DÔME
DECO®

Gealux

KARAT

DIVIDI

zuiver°

Musterring

Nijverheidsweg 10 • Industrieterrein Wehl • Tel. 0314-68 12 08
www.wonenenslapen.nl

De Bielemannen

oud-dijk Daar komende schutters, met voorop de mannetjes putters. De Bielemannen zij banen de weg voor de schutterij, onverschrokken.

Waar komen de Bielemannen vandaan? Wat was hun functie in de historie? Wat is hun taak heden ten dagen in het Gelderse maar ook het Limburgse schuttersleven. In dit artikel nemen wij u mee in deze prachtig historie van de oorsprong van de genie van de schutterij.

In het leger van Napoleon, waren de Sapeurs (Les Sapeurs) de ingenieurs van het leger. Hun taakstelling was veel omvattend en ze speelden vaak een beslissende rol in vele veldslagen. Zo planden ze belegeringen en zorgden ze ook voor de uitvoering. Ook bouwden ze wegen, bruggen en barakken. De Sapeurs werden geholpen door de pontonniers die daarnaast ook lid van de artillerie waren.

In feite is dat in onze schutterij ook nog vaak te zien. De Bielemannen zijn standaard voorop in de schutterij te vinden, op de voet gevolgd door de erewacht met kun bulderbuksen. De erewacht is onze artillerie. De bieleman assisteert regelmatig bij het herladen van het geschut. Maar zoals we net lazen was het oorspronkelijk

omgedraaid. Ook de grootste tegenstander van Napoleon, de hertog van Wellington, had spaarzaam de beschikking over The Royal Engineers. Pas in 1760 werden zij los gemaakt van (jawel) de artillerie. Zij werden in de verschillende slagen en belegeringen ingezet. Be-roemd werden de enkele Royal Engineers bij de verschillende belegering tijdens de Spaanse onafhankelijkheidsoorlog. Ook zij speelden toen, net als de Sapeurs, vaak een beslissende rol. Vaak moesten zij hun cruciale werk met beperkte gereedschappen verrichten.

Dat kunnen van onze huidige bielemannen niet zeggen. Met hun "racebijlen" bezitten zijn in feite één van de gevaarlijkste attributen van de schutterij. Deze bijlen zijn zo scherp dat je er met gemak iemand mee kan scheren. Dat maakt dat zij in een record tijd een dwars-bomende stam uit de weg kunnen ruimen. Zodat de schutterij ongehinderd zijn weg kan vervolgen. Zoals al aangegeven zijn zij de veel bezongen mannetjes putters. Klein in getal maar groots in hun prestaties. Toen een geheel nieuwe lichting bielemannen zich meldde, gingen zij op zoek naar hun invulling van deze in het oog springende sectie. Zou

het de meer ceremonieel taak worden? Zoals we die bij de Limburgse schutterijen kunnen zien. Daar is het een natuur-getrouwe kopie van de Les Sapeurs uit het Franse leger van Napoleon. Hun imposante uniform met witte schort verwijzen naar de slacht die zij zouden verzorgen. De bielemannen van St. Isidorus kwamen, in navolging van de bielemannen van schuttersgilde Loil Vooruit bij

het Timber SportsTeam van Stihl in aanraking met de "racebijlen". Het was bij het bestuur even praten maar uiteindelijk overwon hun enthousiasme en werden de bijlen aangeschaft. Een wijs besluit is gebleken. Want nog geen twee jaren later was het hun enthousiasme dat het Gelders Bieleman treffen deed ontstaan. Met een demonstratie van de leermeesters werd het vlammetje van verbroedering verder aangewakkerd. Nu is het Bieleman-treffen in het schuttersjaar van de Gelderse Federatie van schuttersgilden en schutterijen niet meer weg te denken. De broederschap van de bielemannen van de Geldersen schutterijen is er een die als intens en bijzonder mag worden omschreven. De bielemannen staan niet tegen over elkaar zoals eens de Sapeurs en the Royal Engineers, maar trekken zij als schuttersbroeders gezamenlijk de kar. In competitie slaan zijn

in nog geen 40 seconden een stam van rond de 21 cm door.

Het gemak en souplesse doet je telkens weer versteld staan. Maar waar ons schuttershart echt sneller van gaat slaan, is de verbroedering die heerst bij elke ontmoeting van de bielemannen. Sinds het eerste Bielemantreffen is het duidelijk dat de verbroedering van de bielemannen een hele bijzondere is. Stiekem zie ik dan toch nog een verbinding met de helden van het Franse en Engelse leger, een kleine maar hechte sectie in staat tot enorme prestaties.

Bas Loeters

BZ Bloem Zevenaar

.....

Schadeauto's

CERVO Dienstverlening
www.cervo-dienstverlening.nl

Your Job Partner

**PLUIMVEESERVICE
DE ACHTERHOEK B.V.**

Trouw, Dienstbaarheid en Broederschap! En de Zusters dan?

Trouw, Dienstbaarheid en Broederschap! We horen u denken, hoe zit het dan met de Zusters. In het schutterswezen is algemeen bekend dat dat er geen schutterij op de been komt als de dames hun schouders er niet onder het geheel zetten.

Nu maak ik me natuurlijk niet geliefd bij de heren, maar de waarheid mag gezegd worden.

Een sectie die binnen dit kader dan direct in het oog springt zijn de marketentsters. In het Gelders schutterswezen is er een duidelijke ontwikkeling waarneembaar. Bij steeds meer schutterijen en gilden krijgen marketentsters een plek binnen de gelederen. Een ontwikkeling die midden jaren '70 van de vorige eeuw vanuit de Limburgse schutterijen zich heeft weten door te zetten naar het Noorden, inderdaad tot hier in Gelderland. Dat rechtvaardigt dan ook dat we in de Landjuweel krant aandacht schenken aan deze sectie. Een sectie die het Naoberen, en dan in het bijzonder de dienstbaarheid, tot een kunst weet te verheffen.

Waar komen de marketentsters nu vandaan is de eerste vraag. Het waren Kampvolgsters, marketenzer, zoetelaar of zoetelaarster die gerechtigd

Marketentstersdag 2016 bij Gilde St. Jan, Babberich

het eerst was er sprake van in 2005. Zoals het gebruikelijk is ontstaat er vanuit de leden het idee voor een nieuwe sectie. Daar wordt dan in eerste instantie prudent op gereageerd, maar in 2011 was er voldoende enthousiasme en draagvlak ontstaan voor het idee. Eigenlijk mag je als schutterij dankbaar zijn dat er met tijd en wijlen een nieuwe scheut ont- springt. Zo zijn het de marketentsters van St. Isidorus nu inmiddels 4 in getal, die de schutterij verder kleur geven. En zoals bekend gaat liefde door de maag, een regel die die dames op voorbeeldige

wijze onderhouden. Tijdens het schuttersfeest trekt de Oud-Dijkse schutterij door het mooie, maar ook wel grote Oud-Dijk. Op individuele cruciale momenten worden Oud-Dijkse schutters van een stukje kaas maar vooral heilzame worst voorzien. Ons te vroeg ontvallen bestuurslid Geert Ingedaa had ons al diverse malen op zijn karakteristieke wijze, op de heilzame werking ervan gewezen. Als dat dan toch nog niet voldoende heilzaam is, dan wordt door de Marketentster door-

tastend opgeschakeld en wordt het bijzondere borreltje geschonken die zijn werking niet mist. De schutter kan dan onverschrokken zijn weg vervolgen met zijn schuttermakkers, "Op naor Diem" klinkt dan met nieuw energie. Zelfs onze Algemeen Commandant versterkt zich regelmatig bij de meest geliefde sectie van de schutterij.

Het oprukken van Marketentsters secties in de Gelderse schutterijen staat misschien wel metafoor voor een ontwikkeling die in de schutterswereld steeds duidelijker waarneembaar is. De schutterijen en Schuttersgilden worden steeds minder het domein van uitsluitend het mannelijke deel van de samenleving. Meer en meer schutterijen hanteren de gelijke berechting van mannen en vrouwen. Je ziet het in de verschillende secties van de schutterijen. Bij de vendeliers is het vooral de jeugd die onderscheid niet kent. Maar ook in het keurkorps worden de manschappen steeds meer ook door dames gevormd. Natuurlijk zijn de muzikale afdelingen al jaren door de dames versterkt. Geen enkel instrument is nog uitsluitend voorbehouden aan de mannen.

Bij St. Isidorus is er sinds 1998 geen onderscheid meer. Dat betekent dat er geen enkele onderscheid is tussen dames en heren, vrouwen en mannen jongens en meisjes. Het "oude bestuur" gaf de jonge lichte bestuurders een duidelijke

richting voor de toekomst. Sinds die tijd is de integratie van dames in de schutterij van Oud-Dijk geruisloos verlopen. Er is geen enkele traditie geweld aangedaan. Integendeel zelfs, het is duidelijk dat de schutterij de stabiele groei heeft weten voor te zetten in de afgelopen 20 jaar, juist doordat deze, in principe zinloze discussie, geen enkele rol speelde.

Een criticaster stelde in de betreffende ledenvergadering waar het besluit tot aanpassing van de Statuten op de agenda stond, de vraag of er een directe aanleiding was? Of er zich dames voor het lidmaatschap hadden gemeld?

Het antwoord was "NEE, maar we zouden er ons voor moeten openstellen". Deze open houding kreeg de overhand, en maakt dat we ons als schutterij openstellen en dan niet alleen voor gelijkberechting maar ook openstellen voor de vraag; Wat is de rol en toegevoegde waarde van schutters, de schutterij heden ten dagen? En hoe geef je daar invulling aan? Zo komen we toch weer terug bij het Thema NAOBEREN.

Bas Loeters
Landjuweel Organisatie
Committee

waren etenswaar en waren aan de soldaten te verkopen. Veelal was het recht verbonden aan het vereiste dat men met een soldaat gehuwd was. In de 19e eeuw werden ze als onderdeel van het Nederlandse leger opgenomen en kregen zij hun uniformen. Eigenlijk is deze taak niet veranderd. Veelal is het commerciële aspect wel vervallen maar het zorgen is gebleven, zo niet versterkt. Deze bedoelde ontwikkeling is niet ongemerkt aan Schutterij St. Isidorus voorbij gegaan. Voor

Marketentsters schutterij St. isidorus

DACHSER WENST ALLE DEELNEMERS EN BEZOEKERS EEN PRACHTIG LANDJUWEEL FESTIVAL TOE.

Het Landjuweel 2017 staat in het teken van Naoberen. Broederschap, trouw en dienstbaarheid zijn volgens het schuttersgilde dé drie elementen van naoberschap. DACHSER in Zevenaar is sinds 1975 onlosmakelijk verbonden met De Liemers en heeft als familiebedrijf loyaliteit, integriteit en respect ook hoog in het vaandel staan. DACHSER is een sterke toonaangevende internationale logistieke dienstverleener, maar altijd met een regionale uitstraling. DACHSER is continue in beweging en schroomt zich niet om voor de muziek uit te lopen. Innovatief en midden in de maatschappij staand, net zoals de schutterijen.

Dachser Netherlands B.V.
Mega 3 • 6902 KL Zevenaar
Tel.: +31 316 52 1111 • Fax: +31 316 52 1110
dachser.zevenaar@dachser.com

www.dachser.nl

Restaurant Gunes - Schoolstraat 8 - 6942 AK Didam - T. 0316 - 22 52 68 - T/F. 0316 - 22 89 80 - info@restaurantgunes.nl

www.restaurantgunes.nl

laurens
nieuwenhuis
NATUURSTEEN

Mobiel: 06 192 066 68
E-mail: laurens@ln-natuursteen.nl
www.ln-natuursteen.nl

persoonlijk inspirerend ambachtelijk

Nieuwe gedenkmonumenten | Restauratie | Onderhoud

ALTOP KUNSTSTOFTECHNIEK WIJ LEVEREN COMPLETE OPLOSSINGEN

- ENGINEERING
- PRODUCTIE
- MONTAGE
- INSPECTIE & ONDERHOUD

info@altop.nl
www.altop.nl
+31 (0)316 - 820020

ALTOP
kunststoftechniek

Het treintje van het Landjuweel is op volle stoom

OULD-DIJK - De Landjuweel Organisatie Commissie, in de volksmond het LOC, begon de reis zoals een echte locomotief.

Voorzichtig de eerste werkslag, steunend en puffend kwam het van de plek. Nadat we het idee hadden uitgewerkt en Naoberen als thema hadden omarmd, zijn we de wijde (schutters) wereld in getrokken, om aandacht te vragen voor het Gelders Landjuweel 2017 en wat ons als schutterij drijft. Het ging erom dat het deelnemen aan het Gelders Landjuweel hoog op de prioriteitenlijst kwam te staan. Deelnemen in de vorm van schutterij of gilde in zijn geheel, maar ook als sponsor, vrijwilliger, overheid of als andere maatschappelijk initiatief.

We mochten met mensen om tafel, we mochten op kisten en podia staan. Overall was het onderwerp Old-Dieks Naoberen. Het feit dat we altijd welkom waren, gaf al aan dat

er iets bijzonders aan de hand was. Opmerkelijk is dan ook dat de lobby nagenoeg iedere keer een gevoelig oor trof. Het Naoberen ligt eigenlijk iedereen na aan het hart. En dat heeft in een periode van twee jaar naar buiten treden heel veel mooie gespreken en reacties opgeleverd, welke we graag met iedereen willen delen in dit artikel.

Als je bij grote ondernemingen en het Naoberen aanhaalt, dan wordt de link met maatschappelijk verantwoord ondernemen vrijwel direct gelegd. Naast hun economische verantwoordelijkheid wordt de maatschappelijke rol steeds vaker actief ingevuld. Bijvoorbeeld door dit soort evenementen mogelijk te maken.

Als je met overheden om tafel gaat, bijvoorbeeld met wethouders, burgemeesters, een commissaris van de koning of afgevaardigden in het Europese parlement, dan merk je

V.l.n.r. Bas Loeters, de wethouders Tanja Loeff en Walter Gerritsen en Xaf Hendriksen op het terrein van het Landjuweel 2017 met het 'Juweeltje', de eigen kruidenbitter van schutterij St. Isidorus.

dat de politiek en de overheden heel goed de kansen van het Naoberen onderkennen. Dit is niet vreemd want het hele maatschappelijke veld is hun werkgebied. Het mooie is het dan dat je vanuit deze gedachte prima kan samenwerken. Als het gaat om het terrein, de vergunningen, hun bijdrage in de programmering, je begrijp elkaar beter als de doelstelling wordt herkend.

Bij de Noord Brabantse Schuttersfederatie mochten we wat vertellen over het Gelders Landjuweel en ons thema Old-Dieks Naoberen. Daar merkten we dat men aan het zoeken is hoe de Brabantse gilden de jonge generaties aan zich zou kunnen binden. Zij zijn aan de slag met hun eeuwenoude tradities, door deze aan te passen aan de huidige tijd en door de maatschappelijke taken

voelbaar te maken in hun eigen dorpen en steden. Daar past de gedachte van het Naoberen natuurlijk naadloos in. Dus Naoberen vanuit weer een andere invalshoek. Soort gelijke vraagstukken troffen we ook in de verschillende Kringen van de Gelderse Federatie van schuttersgilden en schutterijen aan. Met name "Het Landjuweel scholenproject" dat op de 6 Basisscholen van Didam draait, sprak de bestuurders aan. Het promoten van het schutterswezen op de basisschool gaat natuurlijk gemakkelijker als je in het maatschappelijk veld ook op andere gebieden actief bent. Bij het aantrekken van vrijwilligers is het Naoberen ook direct voelbaar voor de organisatie. Samen de klus klaren, actief zijn in het collectief om als gemeenschap prestaties te leveren. Wel of geen lid van de schutterij speelt daar geen rol, wel of je je verbonden voelt met de buurtschap en er onderdeel van wilt uitmaken, door belangeloos aan de slag te gaan. Gratis maar niet voor niets. Vrijwillig maar niet vrijblijvend.

Met elkaar, voor elkaar. Het geeft positieve energie. Eens vertelde een ervaren schutter mij dat je het beste met elkaar kunt feesten als je ook met elkaar aan het werk bent geweest. Het creëren van saamhorigheid in de samenleving vormt het primaire doel van Schutterij St. Isidorus Oud-Dijk. Het samen opzetten van het Landjuweel helpt ons behoorlijk in het bereiken van deze doelstelling.

Na de voorzichtige start is het LOC al een behoorlijke trein geworden, ruim 200 vrijwilligers rijden met ons mee, en hebben al een behoorlijke reis achter de rug. We zijn nu met z'n allen vol op stoom met de bestemming in zicht. Vol vertrouwen maken we de laatste kilometers op het met zorg aangelegde traject. Als straks de LOC(omotief) aan het perron staat en haar stoom afblaast en alle deelnemers en bezoekers huiswaarts keren, dan hopen we dat het positieve gevoel van "Naoberen" overheerst.

Bas Loeters, Voorzitter LOC

Beleef de boerderij

www.hippekoeien.nl

Ruiken Voelen Kijken Proeven Horen

Het Juweeltje, het promotie drankje van het Gelders Landjuweel

Voor een goed en eerlijk
kijkadvies ga je naar

Wilhelminastraat 29a
Didam 0316-223889

Dames Jolinkweg 7b
Varsseveld 0315-769052

www.optiektimmer.nl

NAMA®

verf-behang-glas
...geeft kleur aan elke stijl

Rene Baakman
de Schilder

Voor het betere schilderwerk

Email: info@rene-deschilder.nl
Website: www.rene-deschilder.nl

Marsweg 14
6941 BJ Didam
Tel.: 0316 228287
Mob. 06 12391876

NO 1
BEST
SELLER
SINDS 1995

ACTIE

HUSQVARNA AUTOMOWER®

VAN € 1.499 VOOR

€ 1.399 EXCL. INSTALLATIE

WWW.BODBEEK.NL TEL.0316-531273
ST. JANSILDESTRAAT 12, BEEK

Marmix heet vanaf heden: **Grevers Groentechniek**

Hengelder 24B Zevenaar

*Een nieuw naam... het zelfde gezicht,
en service zoals u van ons gewend bent.*

Exclusief Stihl dealer

Op **24 juni** presenteren wij op
Het Landjuweel het
Stihl Timberteam die de 6
spectaculaire disciplines zullen
demonstreren van de
Stihl Timbersports series.

Uw specialist op het gebied van:

- Financiële administratie
- Jaarrekeningen
- Loonadministratie
- Fiscale advisering

Fiscale aangiften:

- Inkomstenbelasting
- Vennootschapsbelasting
- Loonbelasting
- Omzetbelasting
- Toeslagen

Martinusweg 12 • 6914 AM Herwen • Telefoon: 0316 - 844631
Email: info@weco-administraties.nl

Adres: Dijkgraaf 10
Postcode: 6921 RL
Vestigingsplaats: Duiven

Telefoon: 0031(0)26-3646205
E-mail: Info@vamo.nl
Website: www.vamo.nl

Assurantiekantoor Ketels BV
De Kastanje 6
6941 XX Didam

Telefoon (0316) 224712
Telefax (0316) 294081
Postbank 1008682
Rabobank 1111 89594

ketels

**Verzekeringen
Financieringen
Hypotheken
Pensioenen**

**Administratiekantoor
EGGING**

administratie - fiscaal - advies

Marcel Egging

**Smallestraat 47, 6942 HB Nieuw-Dijk
telefoon: 0316-845008
e-mail: info@akegging.nl
website: akegging.nl**

**GROEN-VELD
B.V.**

Verkooppunt van:

- | Luzerne
- | Luzerne netten
- | Koolzaadstro
- | Pikstenen

Altijd scherp geprijsd!

Voor meer info kunt u contact opnemen.

M: +31 (0) 653682451 | E: info@groen-veld.nl

W: www.groen-veld.nl

Café **UNIEK**
altijd gezellig!

De Eetkamer

De Eetkamer is geopend donderdag-, vrijdag-, zaterdag- en zondagavond vanaf 17.00 uur.

Spoorstraat 31 - 6942 EB Didam - Reserveren 0316-221287

Gluiking

Zalenverhuur

Van Voorstweg 1
6941 RV Didam
Tel: 0316-225796

Lorny HAARMODE Wanders

Al 35 jaar
Uw haarwerk specialist

Wij zijn erkend ANKO haarwerkspecialist en leverancier van pruiken en toupets voor alle zorgverzekeraars

ANKO HAARWERK SPECIALIST

www.kapsalonwanders.nl
Spoorstraat 6 | Didam | Tel: 0316 294 500

Sappleflap attractie verhuurbedrijf

Het is geen feest als sappleflap niet is geweest

stormbanen
springkussens
rodeo stier
geboorte
abraham
sarah
tenten
kinderspelen

Sappleflap.nl

DEGRAAFSCHAP

HOUTHANDEL

Bloemenhuis Anemoon

Lieve Vrouweplein 5 te Didam | Tel: 0316 785084 | www.bloemenhuisanemoon.nl

NIEUW

feesten **De Dèl** Catering
Eten & Drinken

Spareribs & Burgers

Iedere donderdag en vrijdag | vanaf 17.00 uur | € 12,50

Partycentrum De Dèl
Didamseweg 13 | 7037 DH Beek (Montferland) | 0316 53 12 13 | info@partycentrumdedeel.nl | www.partycentrumdedeel.nl

Iedere week een "Chef's special"

VIVALDI^{XL}

GARDEN & LIVING

Edisonstraat 38 Zevenaar
Tel: 0316 - 340240
WWW.VIVALDIXL.NL

Richard Scherpenzeel
06 – 22 45 82 09
e-mail info@kobmontferland.nl

Skin Studio Didam

Meeuwstraat 25
6942 KK Didam
T: 0316-294311

Skin Studio Zevenaar

Markt 61
6901 AJ Zevenaar
T: 0316-345444

www.skinstudio.nl

**Al 25 jaar dé huid-
specialist van de regio**

Het autobedrijf met een totaal oplossing voor iedere auto!

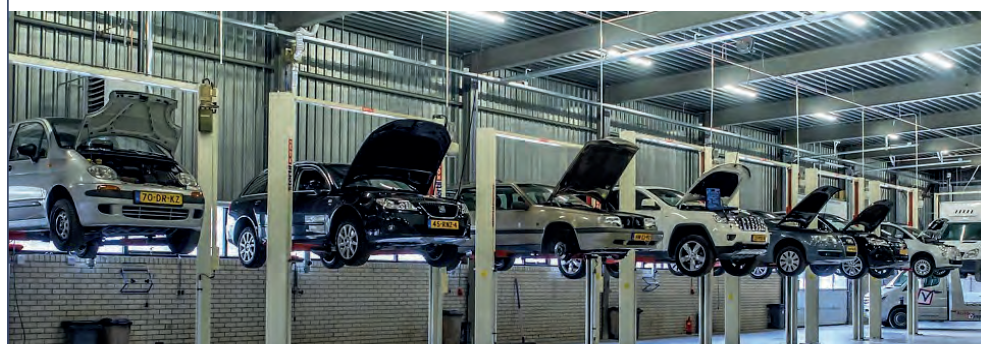
Naast volledig onderhoud en apk aan auto's, bedrijfswagens en campers **“zijn wij gespecialiseerd in banden”**.

- **Apk & onderhoud**
- **Bandenwissel**
- **Eigen opslag in ons bandenhotel**
- **Wielwasmachine**
- **Uitlijnen**
- **Aircoservice**
- **Diagnose**
- **Pechhulp / mobiliteitsgarantie**

Wij leveren nieuwe en jong gebruikte auto's.

Door onze merkongebondenheid kunnen we de auto vinden die het best bij u past.

In een persoonlijk gesprek inventariseren we graag uw wensen.

Marconistraat 33 | 6902 PC Zevenaar
T (0316) 34 10 12 | F (0316) 34 41 94
info@autovreman.nl | www.autovreman.nl

ELKE DONDERDAG ^{PER PERSOON} **ONBEPERKT €9,95**
PANNENKOEKEN ETEN
 ZOETE OF HARTIGE PANNENKOEKEN
 MET 2 TOPPINGS

Brinks pannenkoeken
 Zeddam

**BOVENDORPSSTRAAT 7
 7038 CH ZEDDAM
 0314-652 826**

ENGELLEN
 BOUWPROFESSIONALS

Bouwkundig teken- en adviesbureau

John Engelen

Beekseweg 2A, 7035AX Kilder
 info@engelenbouwprofessionals.nl

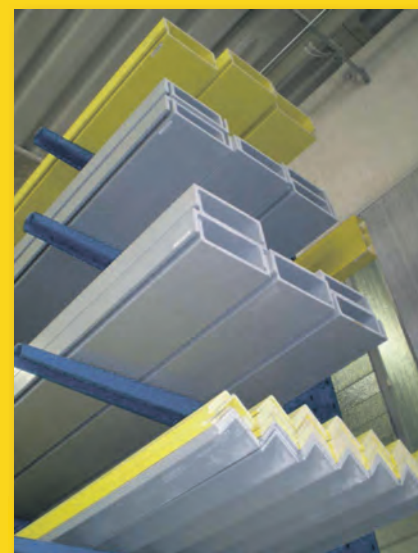
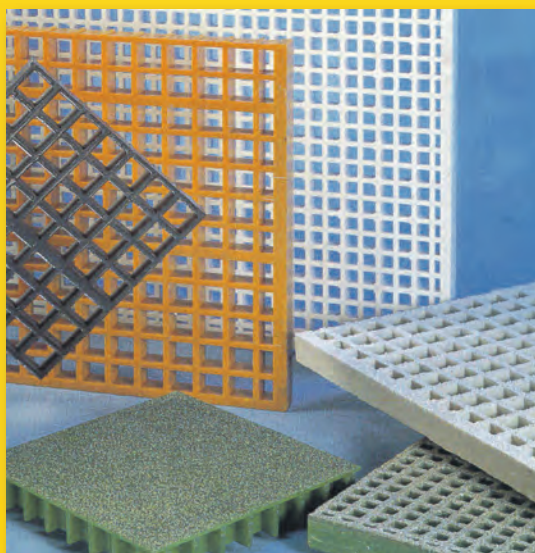
06 30599865

www.engelenbouwprofessionals.nl

Als uw idee vraagt om creativiteit en maatwerk

VINK **GVK**

Glasvezelversterkte Kunststoffen

www.vink-gvk.nl

MONTFERLAND UITVAARTZORG

Bertil Vollenberg

kleinschalig
deskundig
betrokken

telefoon 06 - 83 98 99 70

info@montferlanduitvaartzorg.nl
www.montferlanduitvaartzorg.nl

HaBe Varkensbevruchtingstechnieken

Het professionele adres voor al uw scanwerkzaamheden, voor varkens, geiten en schapen, maar ook voor uw hond.

Berry Heebing 06-53966337 Harry Bles 06-20495705

BEKO SYSTEMS

De best passende ICT-oplossing voor uw werksituatie.

- netwerken-Unit4 Multivers-Voip Telefonie-
- online backup-Cloud computing-
- eigen technische dienst-
- remote helpdesk-
- hard en software-
- camera beveiliging-
- narrowcasting-

www.becosystems.nl

Fluunseweg 7, 6942 GN Didam
Tel. 0316-221896

Visser Tentenverhuur B.V.

Transito 15, 6909 DA Babberich • 0316 - 24 80 64
info@vissertenten.nl • www.vissertenten.nl

TRIBUTE TO THE CATS BAND

kaarten nu
verkrijgbaar!

ZAT. 16 SEPTEMBER

Grote zaal

steak'm

Ons restaurant is van woensdag t/m zondag geopend
www.steakm.nl

0316 - 220041
Nieuw-Dijk (Didam)

Assurantiebemiddeling
en Risicomanagement

Haagweg 5b
6942 GP Didam

bas@loeters.nl
0316-241343
06-33636171

www.basloeters.nl

BAS LOETERS
ASSURANTIËN

TOTAAL ADVIES VOOR:

- Bedrijven
- Particulieren
- Verenigingen en Stichtingen

BAS LOETERS ASSURANTIËN:

- Volledig onafhankelijk
- Transparant
- Professioneel
- Betrouwbaar